

Edustajiston hyväksymä 28.5.2026

HELSINGIN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNNAN LINJAPAPERI

Sisällys

HELSINGIN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNNAN LINJAPAPERI.....	1
I JOHDANTO	4
II YLIOPPILASKUNTA	4
JÄRJESTÖTOIMINTA.....	4
HYYn piiriin hyväksyttävät järjestöt	4
Yleiset toiminta-avustusten jakoa ohjaavat periaatteet.....	4
Yleiset järjestötilojen jakoa ohjaavat periaatteet	5
Yhteydenpito järjestöjen kanssa	5
Järjestövaliokunnan toiminta ja rooli.....	5
Järjestöille järjestettävät koulutukset	6
VAPAAEHTOISTOIMINTA	6
Vapaaehtoistoiminta ylioppilaskunnassa.....	6
Vapaaehtoisuuden arvostus.....	6
KULTTUURI JA TAPAHTUMAT	7
Ylioppilaskunta kulttuurin tuottajana	7
Ylioppilaskunta kulttuurin puolestapuhujana.....	7
III EDUNVALVONTA	8
HELSINGIN YLIOPISTO	8
Vaikutusmahdollisuudet yliopistolla ja yliopistodemokratia	8
Helsingin yliopiston rakenne ja kieli.....	9
Yhdenvertaisuus yliopistolla.....	9
Kestävyys ja vastuullisuus yliopistolla.....	10
Koulutus ja opiskelu yliopistolla	11
Työelämä	14
Opiskelijan palvelut	14
KANSALLINEN KOULUTUSPOLITIIKKA.....	16
Koulutusjärjestelmän rakenne ja rahoitus	17
ASUMINEN JA KAUPUNKI.....	18
Asuminen	18
Hoas.....	20
Liikkuminen.....	21
Palvelut	22
Osallisuus ja demokratia	23

Kestävä kaupunki.....	23
TERVEYS JA HYVINVOINTI	24
YTHS:n onnistunut laajentuminen	25
YTHS ja opiskelukykyä tukevat palvelut	25
Hyvinvointi yliopistoyhteisössä	26
Opiskelijan hyvinvointia rakentamassa	27
TOIMEENTULO	28
Opiskelijan toimeentulo	28
Toimeentulo erilaisissa elämäntilanteissa	28
Kohti perustuloa	29
YHDENVERTAISUUS.....	29
Yhdenvertaisempi yhteiskunta	30
KESTÄVÄ KEHITYS.....	32
Ympäristökriisi	32
Taloudellisesti kestävä kehitys	33
Kehitysyhteistyö	34

1 I JOHDANTO

2 Linjapaperi ohjaa Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan (HYY) toimintaa ja määrittelee edunvalvonnan
3 kannalta merkittävät poliittiset linjat. Linjapaperin taustalla on ylioppilaskunnan strategia ja siinä
4 määritellyt arvomme. Arvojamme ovat sivistys, yhdenvertaisuus, avoimuus, rohkeus, ja kestävyys.
5 Linjapaperia päivitetään tarvittaessa edustajiston päätöksellä.

6 II YLIOPPILASKUNTA

7 JÄRJESTÖTOIMINTA

8 Ylioppilaskunnan tärkeimpiä tehtäviä ovat opiskelijan yhdistäminen ylioppilaskuntaan ja opiskelijayhteisön
9 omaehtoisen aktiivisuuden tukeminen. Ylioppilaskunnan jäsenillä on mahdollisuus toteuttaa itseään ja olla
10 aktiivisia yhteiskunnan jäseniä HYYn kautta, HYYn kannustuksella ja HYYssä.

11 HYYn piirissä toimivat järjestöt tekevät monipuolista ja arvokasta työtä jäsentensä hyväksi. Tunnustamme
12 järjestöjen tekemän työn merkityksen ja teemme järjestöjen kanssa yhteistyötä. Järjestöissä jäsenet voivat
13 harjoitella esimerkiksi sosiaalisia taitojaan ja työelämävalmiuksiaan, kehittää yhteiskunnallista osaamistaan
14 ja kasvaa ihmisinä. Meille on tärkeää, että jokainen opiskelija on osa yhteisöämme. Tarjoamme järjestöille
15 tarkoituksenmukaisia tiloja, tuemme järjestöjen toimintaa taloudellisesti ja tarjoamme järjestöille palveluja.

16 HYYN PIIRIIN HYVÄKSYTTÄVÄT JÄRJESTÖT

17 HYYn järjestökentän muodostavien yhteisöjen jäsenillä on jokin yhdistävä tekijä, kuten yhteinen
18 opiskeluala, kotiseutu tai kiinnostus samaan harrastukseen tai aatteeseen. Järjestöjen toiminta on kaikille
19 avointa. Ainoastaan ainejärjestön tai sellaiseen verrattavan järjestön kohdalla opiskeluala saa toimia
20 rajaavana tekijänä. Järjestön soveltuvuudesta HYYn piiriin määrätään tarkemmin säännöissä HYYn piirissä
21 toimivaksi järjestöksi. Järjestöiltä edellytetään yhdenvertaisuussuunnitelmamme noudattamista. HYYn
22 piirissä toimivilta järjestöiltä edellytetään demokraattiseen oikeusvaltioon sekä perus- ja ihmisoikeuksiin
23 sitoutumista.

24 – HYYn järjestökenttä on monipuolinen, avoin ja tuottaa HYYn arvojen mukaista toimintaa.

25 YLEISET TOIMINTA-AVUSTUSTEN JAKOA OHJAAVAT PERIAATTEET

26 HYYn hallituksen talousjohtokunta valmistelee järjestöjen toimittamien toiminta-asiakirjojen pohjalta
27 toiminta-avustusten jaon. Tavoitteenamme on mahdollistaa järjestöjen toimintaa ja kannustaa järjestöjä
28 monipuoliseen, laadukkaaseen, avoimeen, kehittyvään ja kestävään toimintaan.

29 Talousjohtokunta on veloitettu kuulemaan järjestövaliokuntaa toiminta-avustusjakoa koskevista
30 käytännön järjestelyistä vuosittain. Käytännön järjestelyjä ovat esimerkiksi yksityiskohtaisempien
31 jakoperusteiden valmistelu. Toiminta-avustusten jakoprosessi on läpinäkyvä järjestöille. Viestimme jaosta
32 laajasti ja annamme järjestöille rakentavaa palautetta toimitetuista hakemuksista.

- 33 – Toiminta-avustus mahdollistaa järjestöjen toimintaa ja kannustaa monipuoliseen, laadukkaaseen,
34 kestäväan ja HYYn arvojen mukaiseen toimintaan.
35 – Talusjohtokunnan tehtävät ovat tarveperustaisia. Talusjohtokunnalla on itsellään mahdollisuus
36 vaikuttaa siihen, miten talusjohtokunta toteuttaa tehtäviään ja toimenkuvaansa.

37 YLEISET JÄRJESTÖTILOJEN JAKOA OHJAAVAT PERIAATTEET

38 HYYn hallituksen talusjohtokunta valmistelee ylioppilaskunnan järjestötilojen jaon. Talusjohtokunta
39 päättää tilajaon periaatteista. Ennen tilajakoprosessia järjestösektori tekee tilaselvityksen, missä
40 kartoitetaan tarvittavat tiedot nykyisistä järjestötiloista ja niiden käytöstä. Tilajaossa huomioidaan
41 toiminnan jatkuvuus.

42 Tilajaon perusteena toimivat järjestön toiminnan laajuus, tavoitavuus HYYn jäsenten keskuudessa, tilan
43 soveltuvuus järjestön toimintaan ja järjestön tarve HYYn tarjoamalle tilalle. Jos useampia järjestöjä
44 sijoitetaan samaan tilaan, huomioidaan järjestöjen edellytykset tilan yhteiselle käytölle. Tilajakoa
45 laadittaessa huomioidaan järjestöjen tiloistaan huolehtiminen, turvallisemman tilan periaatteiden
46 toteuttaminen ja mahdolliset käyttösääntöjen rikkomukset sekä muut todetut väärinkäytökset. Tilan
47 saamisen ja käytön jatkamisen edellytyksenä on tilan hakeminen. Hakuun liittyvistä asioista viestitään
48 käyttäen järjestöt tavoittavia viestintäkanavia.

- 49 – HYY tarjoaa järjestöilleen toimintaan sopivaa järjestötilaa.
50 – HYY huolehtii siitä, että sen tarjoamat tilat ovat esteettömiä kaikille.

51 YHTEYDENPITO JÄRJESTÖJEN KANSSA

52 HYYn yhteydenpito järjestöjen kanssa on selkeää, ajantasaista ja huomioi järjestökentän
53 monimuotoisuuden. Hallituksemme jäsenet pitävät yhteyttä oman sektorinsa kannalta olennaisiin
54 järjestötoimijoihin. Järjestöjä koskeva tieto palveluistamme ja toiminnastamme on saatavilla suomeksi,
55 ruotsiksi ja englanniksi. HYYn valiokunnat ja muut vapaaehtoiset auttavat hallitusta ja asiantuntijoita
56 yhteydenpidossa.

57 Ajantasaisen viestinnän lisäksi järjestöjen kouluttaminen on tärkeä osa yhteydenpitoa. Järjestöjen sujuvan
58 ja asianmukaisen toiminnan takaamiseksi koulutamme järjestötoimijoita. Seuraamme ja pyrimme
59 kehittämään aktiivisesti järjestöjen ja HYYn välisiä yhteydenpitokanavia.

- 60 – HYYn ja sen piirissä toimivien järjestöjen välinen yhteydenpito on toimivaa.
61 – HYY pitää aktiivisesti yhteyttä kaikkien järjestöjen kanssa, toimintakielestä riippumatta.

62 JÄRJESTÖVALIOKUNNAN TOIMINTA JA ROOLI

63 HYYn hallituksen järjestövaliokunta toimii keskustelukanavana HYYn ja järjestöjen välillä sekä parantaa ja
64 kehittää järjestöjen toimintaedellytyksiä. Järjestövaliokunta toimii yhdessä asiantuntijan, järjestöistä
65 vastaavan hallituksen jäsenen ja talusjohtokunnan kanssa.

66 Valiokunnan kokouksissa käsitellään ajankohtaisia järjestökenttäämme koskevia asioita ja suunnitellaan
67 järjestöille suunnattuja koulutuksia, muita tapahtumia ja muuta valiokunnan toimintaa. Kokoukset ovat
68 aina avoimia kaikille HYYn piirissä toimivien järjestöjen jäsenille.

69 Valiokunta järjestää yksin ja yhdessä muun järjestösektorin kanssa koulutuksia järjestötoimijoille.
70 Valiokunnan toiminta dokumentoidaan julkisesti saataville.

71 – HYYssä on toimiva ja järjestöjen toimintaedellytyksiä kehittävä järjestövaliokunta.

72 **JÄRJESTÖILLE JÄRJESTETTÄVÄT KOULUTUKSET**

73 Koulutusten järjestäminen on tärkeää, koska ne auttavat järjestöjä toiminnan ylläpitämisessä ja
74 kehittämisessä. Säännölliset koulutukset parantavat toimijoiden osaamista ja siten myös hyvinvointia ja
75 jaksamista. Koulutuksissa järjestötoimijat pääsevät kohtaamaan toisiaan ja jakamaan niin näkemyksiään
76 kuin käytänteitäänkin. Koulutuksilla pystymme myös tukemaan HYYn arvojen mukaista toimintaa
77 tukemissamme järjestöissä.

- 78 – HYY tarjoaa koulutuksia järjestötoimijoille.
- 79 – Monikielisyyden lisäämistä koulutuksissa edistetään yhteistyössä muiden ylioppilaskuntien kanssa,
80 jotta koulutukset ovat mahdollisimman saavutettavia HYY:n jäsenille.
- 81 – Koulutusten saatavuutta parannetaan hyödyntämällä alustoja, joilta tallennukseen sopivat koulutukset
82 ovat saatavilla myös jälkikäteen.
- 83 – Koulutustilaisuuksien lisäksi järjestöille tuotetaan sähköisiä koulutusmateriaaleja, jotka ovat aina
84 saatavilla.

85 **VAPAAEHTOISTOIMINTA**

86 Vapaaehtoistoimintamme toteuttaa ylioppilaskunnan lakisääteisiä tehtäviä tukemalla jäsenten osallisuutta
87 ja vaikutusmahdollisuuksia yliopistoyhteisössä ja yhteiskunnassa. Vapaaehtoistoiminta näkyy toimintamme
88 moninaisuutena ja yhdenvertaisuuden lisääntymisenä.

89 **VAPAAEHTOISTOIMINTA YLIOPPILASKUNNASSA**

90 Vapaaehtoistoimintamme tavoitteena on olla aidosti motivoivaa, vaikuttavaa, innostavaa ja monipuolista.
91 Vapaaehtoistoiminnassa jäsenillämme on mahdollisuus kehittyä, oppia uutta ja toimia yhteisen tavoitteen
92 eteen. Vapaaehtoistoiminta on palkitsevaa, hyvinvointia tukevaa ja yhteisössä tunnistettua.

93 Mahdollistamme jäsenistöä kumpuavaa ja vapaaehtoisten ehdoilla toteutettavaa vapaaehtoistoimintaa.
94 Kaikkien HYYn jäsenten on mahdollista osallistua vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoistoimintaa
95 tarjottaessa ja järjestettäessä huomioidaan opiskelijoiden erilaiset taustat ja mahdollisuudet esimerkiksi
96 kielen suhteen.

- 97 – Vapaaehtoistoiminta ei kuormita vapaaehtoisia liikaa.
- 98 – Vapaaehtoistoimintaa tuetaan laadukkaalla koulutustoiminnalla.
- 99 – Vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä hyödynnetään säännöllisesti kerättävää palautetta.
- 100 – Vapaaehtoistoiminnassa ja siitä viestittäessä huomioidaan viestinnän riittävä määrä ja selkeys.
- 101 – Jäsenille tarjotaan tukea käynnistää omia vapaaehtoistoiminnan hankkeita.

102 **VAPAAEHTOISUUDEN ARVOSTUS**

103 Vapaaehtoiset rakentavat sekä yliopisto- että ylioppilaskuntayhteisöä, edistävät opiskelijoiden osallisuutta
104 ja tukevat yhteenkuuluvuutta näissä yhteisöissä. Vapaaehtoisten tekemä korvaamaton työ yliopiston ja

105 ylioppilaskunnan yhteisöllisyyden eteen tulee tunnustaa laajemmin. Myös opiskelijaedustajat ja järjestöjen
106 edunvalvojat ovat vapaaehtoisia, jotka tekevät korvaamatonta työtä opintojen kehittämisen eteen.

- 107 – Vapaaehtoistoiminnasta saa tunnustusta. HYYn piirissä toimivat vapaaehtoiset saavat työstään
108 vapaaehtoistodistukset.
- 109 – Vapaaehtoistoiminnasta saatavat työelämätaidot tulee nähdä merkittävämpänä osana opintoja.
110 Työelämätaidojen merkitystä voidaan lisätä esimerkiksi kasvattamalla siitä saatavien opintopisteiden
111 määrää, hyväksilukemalla vapaaehtoistoiminta laajemmin osaksi työelämäopintoja ja mahdollistamalla
112 vapaaehtoistoiminnan lukeutuminen osaksi kursseja.
- 113 – Henkilökunnan ja opiskelijoiden rooleja on selkeytettävä edunvalvontatyössä. Opiskelija ei voi tehdä
114 sellaista työtä ilmaiseksi vapaaehtoisuuden nojalla, josta henkilökunta saa palkkaa.

115 **KULTTUURI JA TAPAHTUMAT**

116 HYYn omilla kulttuuritapahtumilla luodaan ylioppilaskunnan yhteistä identiteettiä ja samalla tehdään
117 toimintaamme näkyväksi jäsenistölle ja ylioppilaskunnan ulkopuolelle. Tapahtumissamme huomioidaan
118 jäsenistömme moninaisuus ja kolmikielisyys. Tapahtumien luonteesta riippuen tapahtumia voidaan tuottaa
119 erilaisten yhteistyötahojen kanssa.

120 **YLIOPPILASKUNTA KULTTUURIN TUOTTAJANA**

121 Kulttuuritapahtumamme tuovat ylioppilaskuntaa lähemmäs jäseniämme. Kulttuuri- ja
122 tapahtumatoiminnassamme lähtökohtina ovat avoimuus, monimuotoisuus ja yhteisöllisyyden luominen.
123 Osana tapahtumasektoria toimii HYYn tapahtumista ja kulttuuritoiminnasta vastaava valiokunta, joka
124 osallistuu tapahtumiemme tuotantoon suunnitteluvaiheesta alkaen.

- 125 – HYYn tapahtumia järjestetään kaikilla kampuksilla ja tapahtumat osallistavat kaikkia halukkaita
126 opiskelijoita ja järjestöjä.
- 127 – HYYn tapahtumat ovat saavutettavissa mahdollisimman suurelle osalle jäsenistöä esimerkiksi olemalla
128 mahdollisimman edullisia ja esteettömiä.
- 129 – Tapahtumissa tuodaan esiin järjestöjen monipuolista toimintaa ja annetaan järjestöille mahdollisuuksia
130 tuottaa sisältöä HYYn tapahtumiin.
- 131 – Valiokunnan kautta kaikki HYYn jäsenet voivat osallistua HYYn tapahtumien tuottamiseen.
- 132 – Valiokuntaa kannustetaan tuottamaan aktiivisesti omia tapahtumia.

133 **YLIOPPILASKUNTA KULTTUURIN PUOLESTAPUHUJANA**

134 Helsingin yliopiston opiskelijoilla on omaleimainen opiskelijakulttuuri juhlineen, tapoineen ja
135 perinteineen. Pidämme opiskelijakulttuuria elävänä ja uudistamme ja säilytämme sitä. Perinteet eivät ole
136 itseisarvo, mutta niitä uudistettaessa huomioimme jäsenistön ja järjestöjen siteet perinteisiin. Uudistukset
137 ovat tarkoituksenmukaisia. HYYn ja piirissämme toimivien järjestöjen kulttuuritoiminta täydentävät
138 toisiaan, luovat yhteistä ylioppilaskulttuuria ja tarjoavat jäsenistölle mahdollisuuksia sekä kuluttaa että
139 tuottaa kulttuuria.

- 140 – HYY huolehtii omistamistaan kulttuurihistoriallisesti ja kansallisesti merkittävistä rakennuksista ja
141 taideteoksista.

142

III EDUNVALVONTA

143

HELSINGIN YLIOPISTO

144

145

146

147

148

Helsingin yliopiston tulee olla monitieteinen sivistysyliopisto, jonka kasvatus- ja sivistystehtävä on tärkeä osa yhteiskuntaa ja jossa yliopistoyhteisö ja yliopistodemokratia ovat merkittävässä asemassa. Yliopisto saavuttaa tavoitteensa parhaiten tarjoamalla laadukasta opetusta ja opiskelijoille mahdollisuuksia luoda omannäköisiä opintopolkuja sekä sallimalla joustavia vaihtoehtoja niin kurssien suorittamisessa kuin opintosuunnan tai -alan vaihtamisessakin.

149

150

151

152

153

154

155

Helsingin yliopisto on tärkein yksittäinen sidosryhmämme ja samalla toimimme osana yliopistoyhteisöä opiskelijoiden edustajana. Linjamme pohjautuvatkin opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen, rohkeaan päätöksentekoon, yliopistodemokratian kunnioittamiseen, toimiviin ja monipuolisiin opiskelijavalintatapoihin, akateemiseen vapauteen, laadukkaaseen opetukseen ja opiskelukykyä tukevaan opetuksen järjestelyyn. Opintojen etenemisessä kannustus toimii paremmin kuin rankaiseminen. Tuki- ja neuvontapalvelut ovat välttämätön osa opiskelua, ja palvelut täytyy tarjota vähintään suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

156

VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET YLIOPISTOLLA JA YLIOPISTODEMOKRATIA

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

- Yliopiston johtosääntöjen alaisissa päätöksentekokelemissä noudatetaan tasakolmikantaperiaatetta, jonka mukaan päätöksentekokelemissä ovat tasavertaisesti edustettuina i) yliopiston professorit, ii) opetus- ja tutkimushenkilöstö ja muu henkilöstö sekä iii) opiskelijat. Edustus kaikista kolmesta ryhmästä on samansuuruinen.
- Yliopiston rakennusomaisuuden hallinnointi tuodaan kolmikantaisen päätöksenteon piiriin ja kampusyhteisöille taataan mahdollisuus vaikuttaa käyttämiinsä tiloihin.
- Yliopisto on demokraattinen yhteisö, jossa kolmikanta ja yliopistodemokratia toteutuvat. Jokaisella yhteisön jäsenellä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa yliopiston päätöksentekoon.
- Kolmikantaisissa päätöksentekokelemissä opiskelijoilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin elinten muilla jäsenillä. Opiskelijaedustajana toimiminen näissä päätöksentekokelemissä on hyväksyttävä syy poissaololle opetuksesta. Kolmikantaisten päätöksentekokeleinten jäsenten on voitava osallistua päätösten valmisteluun.
- Väitöskirjatutkijat pystyvät osallistumaan yliopistolla tehtävien päätösten valmisteluun ja päätöksentekoon muun yliopistoyhteisön tavoin riippumatta siitä, tapahtuuko tutkinnon suorittaminen apurahalla, työsuhteessa tai muulla tavalla. HYY ja yliopisto kiinnittävät erityistä huomiota väitöskirjatutkijoiden mahdollisuuksiin osallistua päätöksentekoon.
- Yliopisto maksaa opiskelijoille rahallista korvausta opiskelijaedustajana toimimisesta.
- Yliopiston hallituksen ulkopuolisten jäsenten, rehtoraatin ja dekanaattien valinta tehdään mahdollisimman läpinäkyvästi ja yliopistoyhteisöä osallistaen. Yliopistoyhteisöllä, tiedekuntaneuvostoilla ja yliopistokollegiolla on aito mahdollisuus valita tiedekuntien ja yliopiston johto.
- Yliopistokollegion äänestyksissä käytettävä kannanottopakko poistetaan.
- Yliopisto kehittää kielellistä saavutettavuutta hallintoelimeissä huomioiden kolmikielisyyden. Erityistä huomiota kiinnitetään esityslistojen ja pöytäkirjojen kääntämiseen sekä keskusteluun osallistumiseen kokouksissa.

- 182 – Kokoustilaisissa otetaan huomioon osallistujien esteettömyystarpeet mahdollisimman laajasti. Etänä
183 osallistuminen on mahdollista aina, kun se on tarkoituksenmukaista.

184 HELSINGIN YLIOPISTON RAKENNE JA KIELI

- 185 – Yliopiston tulee säilyä vähintään kaksikielisenä. Yliopistolla on valtakunnallisia vastuutehtäviä
186 ruotsinkielisen tutkintokoulutuksen järjestämisessä ja siten myös tärkeä rooli kieltä ylläpitävänä ja
187 kehittävänä instituutiona.
- 188 – Helsingin yliopiston urapolut ovat saavutettavia yliopistoyhteisön kansainvälisille jäsenille ja jäsenille,
189 jotka eivät puhu kotimaisia kieliä äidinkielen tasoisesti.
- 190 – Yliopisto tuottaa jatkossakin suomen- ja ruotsinkielistä tiedettä ja ylläpitää suomen ja ruotsin kielten
191 asemaa tieteen kielinä.
- 192 – Yliopisto ylläpitää ja kehittää mahdollisuuksia suorittaa tutkinto kaksikielisesti. Ruotsinkielinen
193 kurssivalikoima on tarpeeksi laaja ja ruotsinkielisiä kursseja järjestetään riittävän usein, jotta
194 kaksikielisen tutkinnon suorittaminen on sujuvaa.
- 195 – Ruotsinkielisiä opetusvirkoja on riittävästi.
- 196 – Tenttikysymykset on pyydettäessä saatava hyvällä ruotsin kielellä. Tenttejä arvosteltaessa arvostelu
197 perustuu siihen kieleen, jolla kysymykset on tentissä kirjoitettu.
- 198 – Suomen- tai ruotsinkielisen opiskelijan oikeus kirjoittaa lopputyönsä äidinkielellään on varmistettava
199 muissa kuin englanninkielisissä koulutusohjelmissä ja kielialoilla.
- 200 – Yliopiston ruotsinkielinen ja vieraskielinen opetus on yhtä tasokasta kuin suomenkielinen. Opettavan
201 henkilökunnan kielitaito otetaan huomioon jo rekrytointitilanteissa.
- 202 – Opetushenkilökunnalle tulee tarjota mahdollisuuksia ja kannustusta kehittää kotimaisten kielten
203 taitojaan.
- 204 – Yliopiston ei tule ulkoistaa tutkintoon johtavaa opetusta toisille korkeakouluille, paitsi sellaisissa
205 tilanteissa, joissa korvattavien opintojakson osaamistavoitteiden voidaan katsoa toteutuvan
206 täysimääräisesti toisen korkeakoulun opintojaksolla.
- 207 – Pienten tieteenalojen, koulutusohjelmien ja tutkimusryhmien eheyttä ja itsenäisyyttä tulee kunnioittaa.
208 Mikäli on merkittävä tarve siirtyä suurempiin yksiköihin esimerkiksi henkilöstön eläköityessä tai
209 muussa vastaavassa tilanteessa, näiden toiminta-, henkilöstö- ja tukiresurssien tulee pysyä samoina.
210 Helsingin yliopisto varmistaa myös pienimpien alojensa laadukkaan tutkimuksen ja opetuksen
211 säilymisen tulevaisuudessa erityisesti rahoituksen ja teknisen tuen avulla.

212 YHDENVERTAISUUS YLIOPISTOLLA

- 213 – Kiusaamista, häirintää ja epäasiallista käytöstä ehkäistään ja siihen puututaan tehokkaasti
214 yliopistoyhteisössä. Yliopisto antaa koulutusta, miten kyseisissä tilanteissa tulee toimia. Yliopistolla on
215 selkeät ja saavutettavat ohjeet siitä, miten toimia, jos joutuu kiusaamisen tai häirinnän uhriksi tai
216 haluaa puuttua tilanteeseen.
- 217 – Yliopistolla on avoin ja anonymi palautelomake häirintätilanteista ilmoittamista varten.
- 218 – Yliopiston on taattava riittävä häirintäyhdyshenkilöiden määrä sekä yliopisto- ja tiedekuntatasolla että
219 muiden opetusta antavien yksiköiden tasolla, joiden piirissä opiskelijoiden on toimittava tutkintonsa
220 suorittamiseksi. Häirintäyhdyshenkilöitä on mahdollisuuksien mukaan moninaisista taustoista ja heillä
221 on tarvittava asiantuntemus ongelmatilanteiden, kuten mikroaggressioiden, seksismin, ableismin ja
222 rasismin ratkaisemiseksi. Heidän osaamistaan täydennetään yliopiston tarjoamalla
223 täydennyskoulutuksella.
- 224 – Häirintäyhdyshenkilöiden valinnassa huomioidaan, että sujuvasti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi
225 kommunikoivia häirintäyhdyshenkilöitä on riittävästi.

- 226 – Yliopiston yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa tehostetaan ja valvotaan kaikissa yliopiston
- 227 yksiköissä. Opiskelijoita osallistetaan yhdenvertaisuussuunnitelman tekoon.
- 228 – Yliopistolla tulee olla riittävästi henkilöstöresursseja opetuksen esteettömyyden ja saavutettavuuden
- 229 kehittämiseksi ja toteutumiseksi.
- 230 – Henkilöstöä koulutetaan huomioimaan opiskelijoiden moninaisuus ja yhdenvertaisuusasiat.
- 231 – Yliopiston tiloissa on mahdollista vastata monenlaisiin esteettömyystarpeisiin ja kaikki sen sähköiset
- 232 järjestelmät ovat saavutettavia ja käytettävissä ympäri vuorokauden.
- 233 – Opiskelijoilla on helppo tapa vaihtaa yliopiston käyttäjätunnuksensa. Opiskelijoiden on voitava
- 234 ilmoittaa etunimensä, kutsumanimensä ja käyttämänsä pronominit yliopiston järjestelmissä itse.
- 235 – Opiskelijalla on oikeus ilmoittaa saavutettavuus- ja tukitarpeistaan omissa tiedoissaan. Jos opiskelija
- 236 niin päättää, nämä tiedot lähetetään automaattisesti kaikille hänen opettajilleen, kun opiskelija
- 237 ilmoittautuu kursseille. Vaihtoehtoisesti opiskelija voi lähettää tiedon kurssin alkamisen jälkeen
- 238 vähintään 10 päivää ennen koetta tai palautuspäivää.
- 239 – Tentit ja opintosuoritukset sekä pääsykokeet ja muut opiskelijavalintaan liittyvät suoritukset on
- 240 arvioitava nimettöminä opiskelijoiden tai hakijoiden oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.
- 241 – Yksilöllisen tuen tarpeet huomioidaan koulutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä.
- 242 Järjestelyjen sujuvuutta ja toteutumista on arvioitava säännöllisin väliajoin. Tieto opiskelijan
- 243 oikeuksista yksilöllisiin järjestelyihin on saatavilla. Opetus- ja tukihenkilökunta ovat tietoisia
- 244 opiskelijan oikeuksista ja niiden toteuttamisen eri tavoista. Yksilöllisten järjestelyjen toteutuminen ei
- 245 saa aiheuttaa opiskelijalle kohtuutonta taakkaa.
- 246 – Opettajat kysyvät opiskelijoiltaan jokaisen kurssin alussa heidän esteettömyystarpeensa. Yliopisto
- 247 tarjoaa aina opiskelijoiden tarvitsemat tilat, tukee opettajia niiden tarjoamisessa ja pyrkii siihen, että
- 248 yliopisto kokonaisuudessaan on kaikkien ihmisten saavutettavissa.
- 249 – Yliopiston kaikista tiloista on julkisesti saatavilla esteettömyystiedot ja saapumisohjeet.

250 **KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS YLIOPISTOLLA**

- 251 – Yliopisto on hiilineutraali vuonna 2030. Saavuttaakseen tämän tavoitteen, yliopiston tulee keskittyä
- 252 päästöjensä vähentämiseen ja uusiutuvien vaihtoehtojen löytämiseen sen sijaan, että se turvautuu
- 253 hiilikompensatioihin. Helsingin yliopisto pyrkii kehittämään tapoja mitata hiilijalanjälkeään tavalla,
- 254 joka on yhteensopiva muiden korkeakoulujen kanssa.
- 255 – Yliopisto toimii ekologisesti kestävästi ja tekee ilmastomyönteisiä ratkaisuja. Lisäksi yliopisto osallistuu
- 256 tutkitun tiedon pohjalta yhteiskunnalliseen vaikuttamistyöhön ympäristö- ja ilmastokriisin
- 257 hillitsemiseksi.
- 258 – Yliopisto rahoittaa ja tukee monialaista kestävästä kehityksen tutkimusta asianmukaisesti ja pyrkii
- 259 laajentamaan tätä toimintaa tulevina vuosina.
- 260 – Yliopisto noudattaa sijoituksissaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita.
- 261 – Yliopisto hallinnoi omaa rahoitustaan varmistaakseen tuen kaikille tutkimusryhmille niiden koosta
- 262 riippumatta. Mikäli tämä ei ole mahdollista, yliopisto tekee yhteistyötä tutkijoidensa kanssa
- 263 löytääkseen ulkopuolista rahoitusta, joka on linjassa sen omien kestävyttä ja eettisyyttä koskevien
- 264 linjausten kanssa.
- 265 – Yliopisto käyttää tiloissaan vain kestävästi tuotettua sähköä.
- 266 – Yliopisto karsii turhaa lentämistä ja kannustaa maata pitkin matkustamiseen aina, kun se on
- 267 mahdollista.
- 268 – Yliopiston tilat ovat mahdollisimman energiatehokkaita. Sähkön- ja vedenkulutuksen tilaa seurataan
- 269 vuosittain, ja niiden kulutuksen vähentämistä tavoitellaan.
- 270 – Opiskelijoille on tarjolla kursseja ja mahdollisuuksia kehittää monitieteistä kestävyysosaamistaan.

- 271 – Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teemat ovat luonnollinen osa jokaisen tutkinnon sisältöä
272 koulutusaloituksesta näkökulmasta. Yliopisto tunnistaa kestävän kehityksen sisältöjä myös
273 oppimistavoitteista.
274 – Yliopisto siirtyy käyttämään kotimaisia tai eurooppalaisia vaihtoehtoja digipalveluissa, jotka perustuvat
275 vapaisiin ohjelmistoihin.

276 KOULUTUS JA OPISKELU YLIOPISTOLLA

277 Koulutuksen tulee olla saavutettavaa, joustavaa ja laadukasta. Opiskelijavalinnan lähtökohtina ovat
278 saavutettavuus, aito maksuttomuus ja soveltuvuuden mittaaminen. Koulutuspolitiikkaa, joka pyrkii
279 lisäämään nuorten korkeakouluun pääsemistä suoraan toiselta asteelta, ei saa tehdä nykyisten
280 korkeakouluopiskelijoiden alanvaihtomahdollisuuksien kustannuksella. Akateemisen vapauden osalta
281 pyritään siihen, että opintojen ja opintopolun joustavuus mahdollistaa opiskelijalle mielekkään
282 opiskeluaikaa ja sivistystä haluamassaan muodossa. Opetuksen suunnittelun, toteutuksen ja kehittämisen
283 lähtökohtina tulee olla pedagogiset perustelut, opetuksen laatu, opiskelijan opiskelukyvyyn turvaaminen
284 sekä riittävät resurssit.

285 Opiskelijavalinnat

- 286 – Uusia aloituspaikkoja kohdentaessa tulee huomioida alan nykyinen ja tuleva työllisyystilanne, alan
287 vetovoima ja opiskelijoiden alueelliset toiveet.
288 – Aloituspaikkoja lisättäessä tulee resursseja lisätä samassa suhteessa koulutuksen laadun sekä
289 henkilökunnan jaksamisen takaamiseksi. Mikäli näitä ei kyetä takaamaan, ei aloituspaikkoja lisätä.
290 – Heikko toisen asteen opintomenestys ei saa estää pääsyä korkeakouluopintoihin.
291 – Kaikilla toisen asteen tai siihen rinnastettavan koulutuksen käyneillä on oltava mahdollisuus päästä
292 yliopistoon.
293 – Ensikertalaisikiintiöistä luovutaan, koska ne vaikeuttavat alanvaihtoa ja eriarvoistavat hakijoita.
294 – Korkeakoulujen opiskelijavalinta toteutetaan ensisijaisesti toisen asteen opintomenestyksestä
295 riippumattomien valintatapojen avulla.
296 – Valintakokeiden suunnittelussa lähtökohtana on kohtuullinen valmistautumisaika esimerkiksi
297 aineistopohjaisia tehtäviä suosimalla. Lisäksi valintakokeiden suunnittelussa huolehditaan siitä, ettei
298 valmennuskurssin käyminen anna niihin suhteetonta etua.
299 – Yliopisto tarjoaa hakijoille mahdollisuuksien mukaan monipuolisesti erilaisia valintaväyliä.
300 Valintaväyliä voivat olla esimerkiksi valinta ylioppilastodistuksen perusteella, valinta valintakokeen
301 perusteella tai valinta avoimessa yliopistossa tai muualla, kuten niin sanotuilla kurkistuskursseilla,
302 suoritettavien opintojen perusteella. Valintaväylien tarjonnassa on huomioitava alakohtaiset tarpeet ja
303 erityispiirteet.
304 – Todistusvalinnassa käytettävä pisteytysmalli ei pohjautu ylioppilaskirjoituksissa kirjoitettavien
305 aineiden kurssimääriin.
306 – Avoimen yliopiston tai muuten suoritettuihin opintojaksoihin perustuvassa valinnassa suoritus ei ole
307 kohtuuttoman kuormittava tai liian pitkä valmistautumisaikaa vaativa. Tällaisten opintojen
308 suorittaminen on maksutonta. Osuus avoimen yliopiston valintaväylän kautta valittavista opiskelijoista
309 ei saa olla yli 10 %.
310 – Aloituspaikkojen todellista määrää ei tule muuttaa avoimen yliopiston valintaväylän kautta valittavien
311 opiskelijoiden varjolla.
312 – Opiskelijavalinnoissa ei tule siirtyä malliin, jossa kaikki hakijat hyväksytään yliopistoon ja opiskelijoita
313 karsitaan myöhemmässä vaiheessa opintomenestyksen perusteella.

314 Opiskelu ja akateeminen vapaus

- 315 – Kaikille Helsingin yliopistoon opiskelemaan päässeille on lähtökohtaisesti taattava opinto-oikeus
316 ylempään korkeakoulututkintoon asti.
- 317 – Yliopisto mahdollistaa joustavan opiskelun opiskeluajan, -paikan ja suoritustapojen näkökulmasta
318 ilman, että opintojen eteneminen vaarantuu.
- 319 – Opiskelijoiden oikeutta suorittaa kursseja ei tule rajoittaa opintopistekatoilla tai millään muilla
320 keinoilla. Opiskelijan tutkintotodistukseen sisällyttämää opintopistemäärää ei rajoiteta.
- 321 – Kurssien ja harjoittelujaksojen opintopistemäärien on vastattava kurssien vaativuutta ja laajuutta.
322 Opetuksessa noudatetaan yliopiston ohjeistuksia opintopistemääristä.
- 323 – Opiskelijalla on mahdollisimman laaja-alainen oikeus opiskella monitieteisesti.
- 324 – Alaa vaihtavaa tutkinto-oikeudellista opiskelijaa ei tule laittaa uudelleen yleiseen opiskelijavalintaan,
325 jos kelpoisuus voidaan mitata muilla tavoin. Tutkinto-oikeudellisen opiskelijan tulee voida vaihtaa
326 koulutusohjelmaa mahdollisimman helposti esimerkiksi siirtohaulla tai tiedekuntien sisäisten
327 järjestelyiden kautta. Mahdollisuuksista vaihtaa koulutusohjelmaa on viestittävä selkeästi ja avoimesti.
- 328 – Kurssille osallistumista ei rajoiteta koulutusohjelman perusteella. Kurssille osallistumista voi kuitenkin
329 rajoittaa ja ohjata esimerkiksi esitietovaatimuksiin perustuen.
- 330 – Esitietovaatimukset ovat pedagogisesti perusteltuja.
- 331 – Kursseille ilmoittautuessa etusijalla ovat kyseisen koulutusohjelman tai opintosuunnan opiskelijat ja
332 erityisesti ne opiskelijat, joille kurssi on pakollinen. Mikäli jokin opiskelija rajataan tällä perusteella ulos
333 opintojaksolta, hänelle tarjotaan oikeus vaihtoehtoiseen suoritustapaan tai opintojaksoon, kun se on
334 tosiasiallisesti mahdollista.
- 335 – Suomen ja ruotsin kielikursseja on riittävästi tarjolla sekä kansainvälisille opiskelijoille että
336 henkilökunnalle, ja niiden sisältö vastaa monipuolisiin tarpeisiin. Kansainvälisten tutkinto-ohjelmien
337 opetussuunnitelmiin sisältyy mahdollisuus kieliopintojen suorittamiselle, ja yliopisto vahvasti
338 rohkaisee kansainvälisiä opiskelijoita opiskelemaan kotimaisia kieliä.
- 339 – Yliopisto tarjoaa mahdollisuuden opiskella suomen ja ruotsin kielikursseja kaikilla neljällä kampuksella
340 varmistaen, että opiskelijat voivat tasapainottaa aine- ja kieliopintonsa koko tutkintonsa ajan.
341 Kielikurssit palvelevat myös alumneja.
- 342 – Yliopisto tarjoaa vieraiden kielten kursseja kaikille opiskelijoille. Kielten opetusta tulee tarjota
343 suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- 344 – Opintojaksoilla tulee lähtökohtaisesti olla lähiopetukseen ja osallistumiseen pohjautuva suoritustapa.
- 345 – Opetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan niin, että opiskelijoilla on mahdollisuus valita läsnä- ja
346 etäopiskelun välillä.
- 347 – Kursseilla ei lähtökohtaisesti ole läsnäolopakkoa.
- 348 – Kurssin läsnäolopakollisuuden on oltava sekä tarkoituksenmukaista että pedagogisesti perusteltua.
349 Perusteet ja tieto läsnäolopakosta annetaan opiskelijoiden tietoon hyvissä ajoin ennen opintojaksoa.
350 Kurssin läsnäolovaatimus saa olla korkeintaan 90 %. Poissaolojen perusteella määräytyvien korvaavien
351 tehtävien ohjeellinen suoritus aika ei ylitä korvaavan opetuskerran kokonaisaika.
- 352 – Hylätyn suorituksen uusintaan on annettava kohtuullinen valmistautumisaika.
- 353 – Etäopinnoissa läsnäolopakon on oltava pedagogisesti perusteltua ja etäluennot on tallennettava, ellei
354 ole perusteltua syytä toimia toisin.
- 355 – Joustavia kurssisuoritustapoja lisätään monipuolistamalla suoritustapoja sekä kasvattamalla
356 luentotallenteiden määrää tai mahdollistamalla luennon seuraaminen suorälähetyksenä reaaliaikaisesti.
- 357 – Yliopisto tarjoaa luentotallentamisen mahdollistavat kameraratkaisut mahdollisimman monessa
358 luentosalissa jokaisella kampuksella sekä ohjeistaa henkilökuntaa tallennusjärjestelmien käyttöön.

359 **Opiskelukyky**

- 360 – Yliopisto tarjoaa työkaluja opiskelukyvyn kehittämiseen myös osana tutkinrossa annettavaa opetusta.
361 – Opiskelijoita ohjaavalle henkilölle järjestetään koulutusta opiskelukyvystä ja sen edistämisestä.

- 362 – Opinnot aikataulutetaan opiskelukykyä tukevasti, esimerkiksi luentojen pituuksien tulee olla
363 tarkoituksenmukaisia ja pedagogisesti perusteltuja.
- 364 – Yli tunnin mittaisilla luennoilla on mahdollisuus taukoihin. Taukoliikuntaan kannustetaan.
365 – Kurssisuunnittelussa huomioidaan, että opiskelijoilla on riittävä tauko ruokailulle.
366 – Kurssitiedot ja opintojakson suoritustavat ovat saatavilla riittävän aikaisin, jotta opiskelija pystyy
367 suunnittelemaan opintonsa ennen lukukauden alkamista.
- 368 – Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoiden ryhmäytyminen sekä keskenään että
369 henkilökunnan kanssa.

370 Opetus

- 371 – Opiskelijoilta kerätään palautetta opetuksesta, opintojaksoista ja suoritetuista tutkinnoista.
372 Koulutuksen suunnittelua ja toteutusta kehitetään palautteen perusteella. Opiskelijoille viestitään siitä,
373 miten heidän palautteensa käsitellään. Palautetta voi antaa anonymisti. Tarvittaessa palautetta
374 kerätään myös opintojakson aikana.
- 375 – Yliopiston on taattava riittävästi opetushenkilökuntaa.
376 – Yliopiston on järjestettävä yliopistolla opettaville pakollista pedagogista koulutusta ja huolehdittava
377 pedagogisesta täydennyskoulutuksesta ja riittävästä opetuksen tukipalveluista.
- 378 – Opetuksessa käytetään monipuolisia, joustavia ja pedagogisesti perusteltuja opetusmenetelmiä,
379 arviointitapoja ja suoritustapoja.
- 380 – Erityisesti etäopetuksessa ja virtuaalisilla opintojaksoilla on huolehdittava, että opintojakson
381 suoritustavat ja kuormittavuus perustuvat opetussuunnitelmaan eivätkä vaihtele eri toteutustapojen
382 välillä.
- 383 – Kaikki kirjatentit on mahdollista suorittaa tenttiakvaarioiden kautta ja tenttiakvaarion käyttö on
384 esteetöntä ja ympärivuotista.
- 385 – Kursseja on järjestettävä siten, että ne on mahdollista suorittaa optimaalisessa järjestyksessä
386 tavoiteajassa.
- 387 – Oppimateriaalit ovat maksuttomia, ja kurssimateriaaleja on yliopiston kirjastoissa riittävät määrät.
388 – Opetus ja opetusmateriaalit vastaavat monenlaisiin esteettömyystarpeisiin.
- 389 – Opetuksen digitalisointia tehdään pedagogiikka edellä ja digitalisointiin kohdennetaan riittävästi
390 resursseja ja tukipalveluita.
- 391 – Sähköisten kurssikirjojen ja -materiaalien käyttöä lisätään, jos se parantaa materiaalin saatavuutta ja
392 ajankohtaisuutta.
- 393 – Yliopisto tukee opiskelijoiden oma-aloitteista ja yhteisöllistä opiskelua esimerkiksi tarjoamalla tiloja
394 yhdessä opiskeluun ja tarjoamalla riittävästi tarkoituksenmukaista pienryhmäopetusta.
- 395 – Koulutusohjelmien ja tutkintojen opetussuunnitelmat ovat saatavilla yliopiston julkisilla nettisivuilla.
396 Opiskelijoita tulee osallistaa opetussuunnitelmatyöhön ja opetussuunnitelmien päivittämiseen
397 mahdollisimman laajasti.
- 398 – Generatiivisen tekoälyn käyttö opinnoissa tulee olla lähtökohtaisesti sallittua aina, kun se on
399 pedagogisesti perusteltua.
- 400 – Yliopisto tunnistaa tekoälyn käyttöön liittyvät eettiset ja tietoturvaan liittyvät ongelmat, poliittiset
401 vinoumat ja ympäristöhaitat ja ottaa nämä näkökulmat huomioon ohjeistuksissaan opiskelijoille ja
402 henkilökunnalle. Lähtökohta tekoälyn käytössä osana opetusta on se, että opiskelija oppii käyttämään
403 tekoälyä tarkoituksenmukaisella tavalla nämä näkökulmat huomioiden.
- 404 – Yliopiston henkilökunnan ei tule käyttää generatiivista tekoälyä tutkielmien tai kurssisuoritusten
405 arviointiin.
- 406 – Yliopistolla on selkeät ohjeistukset tekoälyn käytöstä. Opiskelijoita ja henkilökuntaa opetetaan tekoälyn
407 tarkoituksenmukaiseen käyttöön.
- 408 – Yliopisto tarjoaa ja kehittää tietoturvallisia tekoälysovelluksia yliopistoyhteisön käyttöön.

409 TYÖELÄMÄ

410 On tärkeää, että opiskelija saa opiskelujensa aikana myös työelämässä hyödyllisiä taitoja. Opintojen tulee
411 kehittää opiskelijan kykyä hahmottaa ja kuvailla omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan. Opintojen aikana
412 opiskelija oppii myös työelämän metataitoja. Näitä ovat esimerkiksi vuorovaikutustaidot, kriittinen ajattelu
413 ja resilienssi. Valmistumisensa jälkeen opiskelija on osaava ja arvostettu asiantuntija.

- 414 – Opiskelijoilla on mahdollisuus laadukkaaseen ja saavutettavaan uraneuvontaan koko opintopolun ajan.
- 415 – Urapalveluissa on riittävästi resursseja. Urapalveluista viestitään muun muassa osana henkilökohtaisen
416 opintosuunnitelman ohjausta. Opiskelemisen ja työelämän yhdistämistä on edistettävä suosimalla
417 joustavia suoritustapoja.
- 418 – Yliopisto mahdollistaa ja tukee aktiivisesti opiskelijoita tutkielmien kirjoittamisessa toimeksiantoina.
- 419 – Opiskelijoille on tarjolla monipuolisesti tietoa sekä tukea oman alan työllistymismahdollisuuksista.
420 Myös yrittäjyyteen kannustetaan yliopiston urapalveluissa.
- 421 – Opiskelija saa kohtuullista palkkaa, palkkiota tai apurahaa harjoittelussaan tekemästään työstä.
422 Harjoittelusta aiheutuvat kulut on korvattava opiskelijalle.
- 423 – Yliopistolla on riittävästi resursoitu harjoittelutuki, jotta jokainen opiskelija voi opintojensa aikana
424 saada harjoittelutukea. Opiskelijalle myönnetään harjoittelutuki kerran alempaan ja kerran ylempään
425 korkeakoulututkintoon. Harjoittelutuen taso tarkistetaan säännöllisesti. Harjoittelutukea voi saada
426 riippumatta harjoittelusta saatavien opintopisteiden laajuudesta. Yliopisto kehittää harjoittelutuen
427 jakamista ja siitä viestimistä niin, että myös kansainvälisillä opiskelijoilla on paremmat mahdollisuudet
428 sen hakemiseen ja saamiseen.
- 429 – Yliopisto tarjoaa mahdollisuuksia, tietoa ja kannustimia ulkomaanharjoitteluiden suorittamiseen.
- 430 – Yliopisto, työnantajat ja järjestöt edistävät anonyymien rekrytoinnin käytänteitä, toteuttavat
431 kansainvälisille opiskelijoille suunnattuja harjoitteluohjelmia ja muilla tavoin madaltavat kynnyksiä
432 kansainvälisten osaajien palkkaamiseksi.
- 433 – Yliopistot vaalivat ja edistävät kansainvälisyyttä esimerkiksi houkuttelemalla kansainvälisiä
434 opiskelijoita opiskelemaan Suomeen. Yliopistot edistävät kansainvälisten opiskelijoiden
435 työelämäyhteyksiä esimerkiksi opintojaksoihin sisältyvällä yritysysteistyöllä.
- 436 – Ulkomailta hakeville opiskelijoille viestitään hakuprosessin aikana heidän työ- ja opiskelijaelämänsä
437 kannalta olennaisista asioista, esimerkiksi työmarkkinoiden kielivaatimuksista ja muista rajoitteista.
- 438 – Korkeakouluopiskelijoiden oleskelulupaprosessia kehitetään nykyistä jouhevammaksi ja lyhyemmäksi.
439 Yliopisto viestii opiskelijoille oleskelulupaprosessista jo hakuvaiheessa ja muistuttaa asiasta
440 opiskelijavalintojen yhteydessä.

441 OPISKELIJAN PALVELUT

442 Opiskelijälähtöisesti suunnitellut ja toteutetut palvelut ovat elintärkeä osa opiskelijan opintopolkua.
443 Palveluiden tulee olla opiskelijälähtöisiä, saavutettavia ja riittäviä. Esimerkiksi tilat, neuvonta- ja
444 tukipalvelut sekä liikkuvuuspalvelut ovat tarjolla koko opintojen ajan.

445 Neuvonta- ja tukipalvelut

- 446 – Yliopistolla on riittävästi tuki- ja hallintohenkilöstöä tarkoituksensa toteuttamiseen sekä opiskelijoiden
447 ja henkilöstön tukemiseen.
- 448 – Hallinnolliset prosessit ovat sujuvia ja selkeitä sekä opiskelijoille että henkilökunnalle.
- 449 – Kaikki opiskelijoille tarjotut tukipalvelut ovat esteettömiä, saavutettavia ja kolmikielisiä. Näiden
450 tukipalveluiden olemassaolosta tulee viestiä opiskelijoille riittävästi.
- 451 – Kaikilla opiskelijoilla on yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet käyttää yliopiston tukipalveluja.

- 452 – Kansainvälisten opiskelijoiden tuki ja ohjaus yliopistolla on kattavaa koko opintojen ajan.
- 453 – Opiskelijoilla on mahdollisuus laadukkaaseen ja kattavaan opintojen ohjaukseen koko opintojen ajan.
- 454 Opintojen ohjaukseen osallistuvat opettajat, opiskelijan tukipalvelut ja opintoneuvonta.
- 455 – Ohjaavalla opettajalla on mahdollisuus nähdä opiskelijoiden etenemistietoja, jotta voidaan antaa
- 456 henkilökohtaista ohjausta ja tukea niitä, jotka eivät etene opinnoissaan.
- 457 – Opiskelijoilla on jatkossakin mahdollisuus opintopsykologipalveluissa sekä yksilö- että
- 458 ryhmätapaamisiin. Yliopistolla on yksi opintopsykologi jokaista 2000 opiskelijaa kohden.
- 459 – Opintopsykologipalveluita on tarjottava ruotsin kielellä kaikilla kampuksilla, joilla järjestetään
- 460 ruotsinkielistä opetusta.
- 461 – Opiskelijoiden hengellisiä tukipalveluita kehitetään koskemaan laajemmin useampia uskontokuntia ja
- 462 uskonnottomia.
- 463 – Käytettäviin opetuslaitteisiin ja -teknologioihin tarjotaan tarvittaessa koulutusta sekä opiskelijoille että
- 464 henkilökunnalle.
- 465 – Yliopisto tarjoaa jatkossakin opiskelijoille etäopiskeluun ja virtuaaliseen työskentelyyn vaadittavat
- 466 ohjelmistolisenssit.
- 467 – Tuutoreille tarjottavien koulutusten, opintopisteiden ja muiden tuutorikoulutukseen liittyvien asioiden
- 468 tulee olla yhdenmukaisia.
- 469 – Palkkiota tutoroinnista nostetaan niin, että yliopisto maksaa tuutorille palkkiota 240 euroa ja
- 470 kansainvälisiä opiskelijoita tuutoroivalle 280 euroa orientaatioviikon ajalta.
- 471 – Tiedekunnan on luotava kanavia opiskelijoille antaa palautetta tuutoroinnista jo sen aikana, sekä
- 472 luotava mahdollisuuksia reagoida tuutoroinnissa ilmenneisiin ongelmatilanteisiin.

473 **Tilat**

- 474 – Yliopistolla on perustehtäviinsä tarkoituksenmukaiset ja riittävät tilat.
- 475 – Yliopisto huomioi esteettömyyden kaikissa tilaratkaisuissa ja viestii niistä kattavasti.
- 476 – Opiskelijoille tarjotaan riittävästi ryhmätyö-, opiskelu- ja sosiaalitiloja.
- 477 – Opiskelu- ja taukotiloja on tarjolla myös ympärivuorokautisesti kaikilla kampuksilla.
- 478 – Opiskelijoille on tarjolla väliaikaisia säilytystiloja kampuksilla.
- 479 – Opiskelu- ja opetustilojen tulee olla suunniteltu ergonomian, akustiikan, teknologisten ja pedagogisten
- 480 tarpeiden näkökulmasta.
- 481 – Opetustilat ovat opetusryhmien kokoon suhteutettuja.
- 482 – Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoiden ryhmäytyminen sekä keskenään että
- 483 henkilökunnan kanssa.
- 484 – Hiljaisia työskentelytiloja, sähköpistokkeellisia työpisteitä ja sellaisia tiloja, joissa on mahdollista
- 485 osallistua etäopetukseen, -kokouksiin ja -seminaareihin on tarjottava riittävästi jokaisella kampuksella.
- 486 – Yliopisto tarjoaa aina myös sukupuolineutraalin tilavaihtoehdon. Tämä koskee esimerkiksi pukeutumis-
- 487 ja wc-tiloja. Sukupuolineutraalit tilat eivät ole kohtuuttoman pieniä tai kohtuuttoman matkan päässä
- 488 sukupuolitetuista tiloista.
- 489 – Kaikilla kampuksilla on lastenhoitotiloja ja yliopisto viestii niistä.
- 490 – Tyhjänä olevien tilojen hyötykäyttöä tehostetaan ja niissä sallitaan esimerkiksi opiskelu.
- 491 – Yliopisto tekee säännöllisesti sisäilmaselvityksen kaikilla kampuksilla. Erityisherkille opiskelijoille ja
- 492 henkilökunnan jäsenille on tehtävä erityisjärjestelyjä työskentelyn ja opiskelun parantamiseksi.
- 493 – Kaikille HYYn piirissä toimiville aine- ja tiedekuntajärjestöille mahdollistetaan tilat kampuksella.

494 **Liikkuvuuspalvelut**

- 495 – Helsingin yliopisto on aktiivinen kumppani eurooppalaisissa yliopistoverkostoissa. Yliopistoverkostot
- 496 tuovat Helsingin yliopiston opiskelijoille uusia mahdollisuuksia kansainvälistymiseen ja laajentavat

- 497 opintotarjontaa. Yliopistoverkoston yhteisopinnot ja eurooppalaiset tutkinnot eivät saa johtaa
498 lukukausimaksujen käyttöönottamiseen Suomessa.
- 499 – Yliopistoverkostoissa varmistetaan opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet. Opiskelijaedustajien
500 toimintaa kehitetään ja mahdollistetaan avoimet valintatavat. Student boardin toimintaa tukemaan
501 rekrytoidaan pysyvää henkilökuntaa.
  - 502 – Yliopisto kannustaa opiskelijoita kotikansainvälistymiseen esimerkiksi koulutusyhteistyössä
503 toteutettavien kansainvälisten kurssien, opiskelijajärjestötoiminnan tai kansainvälisen tuutoroinnin
504 kautta. Kotikansainvälistyminen tunnustetaan yliopistolla, yliopisto mainostaa sitä ja kannustaa siihen
505 osallistumiseen.
  - 506 – Vaihto-opiskelua ja siihen hakeutumista kehitetään monimuotoisemmaksi, jotta kaikilla opiskelijoilla
507 on mahdollisuus osallistua kansainväliseen liikkuvuuteen. Vaihto-opiskeluun hakeutumista ei saa estää
508 liian korkea suoritettujen opintopisteiden määrä. Vaihdoissa suoritettavien opintojaksojen
509 suunnitteluun, hyväksilukuun ja tutkintoon sisällyttämiseen tarjotaan riittävästi tukea.
  - 510 – Vaihdoissa suoritettavat opintokokonaisuudet ovat aina mahdollisia lukea osaksi tutkintoa. Vaihto-
511 opintojen hyväksilukemisen käytänteitä kehitetään edelleen, jotta kaikilla opintoaloilla on
512 mahdollisuus hyväksilukea vaihdoissa suoritettavat opinnot. Opetussuunnitelmiin sisältyy mahdollisuus
513 vaihto-opintojen suorittamiselle.
  - 514 – Vaihto-opintoihin osallistuville järjestetään vaihtoon valmistavat, vaihtokokemuksen purkamiseen ja
515 vaihdoissa opittujen taitojen tunnistamiseen liittyviä orientaatiojaksoja.
  - 516 – Vaihtoon lähtemistä tuetaan taloudellisesti esimerkiksi lähteville opiskelijoille myönnettävillä
517 apurahoilla ja muulla tuella. Tuen määrä suhteutetaan vaihdon kustannuksiin. Lisäksi yliopisto tarjoaa
518 neuvontaa eri tukimuotojen hakemiseen.
  - 519 – Yliopisto tarkastelee kokonaisvaltaisesti vaihtokohteidensa turvallisuustilannetta ja kertoo tästä myös
520 kohteisiin lähteville opiskelijoille. Opiskelijoille tarjotaan tietoa ja tukea jo ennen vaihtoon lähtemistä
521 ja vaihdon aikana tilanteissa, joissa vaihto joudutaan turvallisuussyistä keskeyttämään.
  - 522 – Yliopisto tarkastelee kokonaisvaltaisesti kansainvälisten yhteistyökumppaniensa soveltuvuutta
523 yliopiston eettisten linjausten kanssa. Yhteistyö eettisten linjausten vastaisesti toimivien tahojen
524 kanssa keskeytetään.

525 **KANSALLINEN KOULUTUSPOLITIikka**

526 Yliopistoinstituution ideaali on monialainen sivistysyliopisto, jossa koulutus on maksutonta, opiskelijoilla
527 on vapaus opiskella monipuolisesti ja rahoitus tulee pääosin julkisista lähteistä. Koulutuksen tulee olla
528 Suomessa maksutonta varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen asti. Kaikilla on mahdollisuus
529 korkeakoulutukseen taustastaan riippumatta. Tämä on kansallisen korkeakoulupolitiikan lähtökohta.

530 Sivistysvaltio turvaa yliopistojen hallinnollisen ja taloudellisen autonomian, tieteen ja taiteen vapauden
531 sekä tunnistaa yliopistojen, tieteen ja tutkimuksen itseisarvon. Korkeakoulujen tavoitteita palvelee
532 parhaiten korkeakoulujärjestelmä, jossa ammattikorkeakouluilla ja yliopistoilla on erilliset roolit ja asema
533 lainsäädännössä. Yliopistoja on useita. Avoimen yliopiston tehtävä on osallistua korkeakoulukentän
534 täydentämiseen esimerkiksi jatkuvaan oppimiseen liittyvissä kysymyksissä. Tuottaakseen laadukasta
535 opetusta ja tutkimusta korkeakouluilla tulee olla riittävä perusrahoitus. Korkeakoulujen rahoituksen tulee
536 kannustaa korkeakouluja yhteistyöhön.

537 KOULUTUSJÄRJESTELMÄN RAKENNE JA RAHOITUS

- 538 – Avoimen yliopiston opinnot ovat maksuttomia kaikille yliopisto-opiskelijoille, ja niiden hintaa avoimen
539 yliopiston opiskelijoille pyritään vähentämään.
- 540 – Jokaiselle korkeakoululle tulee taata rahoitusmallin kautta jaettu riittävä perusrahoitus. Rahoitusmallin
541 luomaa korkeakoulujen keskinäistä kilpailuasetelmaa puretaan kasvattamalla rahoitusmallissa
542 jaettavan rahan määrää.
- 543 – Yliopistojen rahoitusvajetta ei paikata lukukausimaksuihin perustuvilla tutkinnoilla.
- 544 – Riittävän perusrahoituksen ohella yliopistoja pääomitetään. Pitkällä aikavälillä yliopistoilla on riittävän
545 suuri omavaraisuusaste. Pääomittaminen edistää tieteen ja tutkimuksen autonomiaa ja vakauttaa
546 yliopistojen taloudellista asemaa.
- 547 – Rahoitusmallit eivät perustu tutkintomääriin tai tavoiteaikakertoimiin, vaan esimerkiksi suoritettuihin
548 opintopisteisiin. Rahoitusmallissa huomioidaan myös esimerkiksi opetuksen laatu,
549 opetushenkilökunnan ja opiskelijoiden suhdeluku, opiskelijoiden hyvinvointi ja opiskelijoiden
550 osallistuminen kansalaisvaikuttamiseen.
- 551 – Korkeakoulujen yhteistyö kasvaa, ja yhteisesti järjestettäviä opintojaksoja ja -kokonaisuuksia
552 järjestetään enemmän. Opiskelijoiden muissa korkeakouluissa suoritettavien opintojaksojen
553 suorittamista ja hyväksilukua helpotetaan.
- 554 – Yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on jatkossakin toiminnallisesti erilainen rooli ja korkeakouluja
555 koskeva lainsäädäntö säilyy erillään. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välinen yhteistyö on tästä
556 huolimatta mahdollisuus.
- 557 – Korkeakoulujen tarjoamat elinikäiseen ja jatkuvaan oppimiseen sekä uudelleen koulutukseen liittyvät
558 opintojaksot järjestetään saavutettavasti kaikille oppijoille elämäntilanteesta tai varallisuustasosta
559 riippumatta.
- 560 – Samanaikaisten opinto-oikeuksien määrää ei rajoiteta, eikä opinto-oikeus vanhene.

561 Koulutuksen saavutettavuus

- 562 – Yliopistojen tulee toiminnallaan ja valinnoillaan minimoida koulutuksen periytyvyyttä sekä
563 eriarvoisuutta koulutuksessa.
- 564 – Tutkintoon johtavan koulutuksen tulee olla Suomessa maksutonta kansalaisuudesta riippumatta.
- 565 – Lukukausimaksuihin tai elämiskustannuksiin liittyviä apurahoja myönnettäessä otetaan huomioon
566 kansainvälisen opiskelijan varallisuus. Apurahojen myöntämisessä tulee siirtyä kohti
567 jonotusjärjestelmää.
- 568 – EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta vaadittavaa toimeentulorajaa oleskelulupa-
569 lasketaan. Selvitetään keinoja poistaa vaatimus opiskelijoiden varallisuustasosta.
- 570 – Opiskelijan oleskelulupa myönnetään kerrallaan koko tutkinnon suoritusajaksi. Myönnettyä
571 oleskelulupaa ei voida rajoittaa opintopiste- tai varallisuuserustaisesti.
- 572 – Suomalaisesta korkeakoulusta valmistuville opiskelijoille myönnetään pysyvä oleskelulupa.
- 573 – Koulutusviennin edellytyksenä on henkilöstön akateemisen vapauden takaaminen ja yliopiston eettisen
574 ohjeistuksen noudattaminen. Yhteistyön aiheuttamat kustannukset katetaan tulorahoituksella. Myös
575 yliopiston laadunvarmistuskäytänteet huomioidaan. Lisäksi koulutusvientihankkeista tehdään kattava
576 ulkopuolinen riskiarvio.
- 577 – Yliopisto suosii materiaalihankinnoissa ja oppimateriaaleissa sekä muissa julkaisuissa avoimia
578 lähdekoodeja, julkaisualustoja ja lisensejä. Yliopiston lähtökohtana on avoimien teknologioiden ja
579 avoimen lähdekoodin ratkaisujen suosiminen ohjelmistotuotannossa ja ohjelmistojen hankinnassa.
- 580 – Eurooppaan perustetaan Students at Risk -apurahajärjestelmä tukemaan sotaa, poliittista vainoa ja
581 väkivaltaa pakenevia opiskelijoita. Järjestelmä perustetaan ensisijaisesti EU:n tasolle ja vaihtoehtoisesti
582 Suomeen, jos EU:n tasoinen järjestelmä ei ole mahdollista.

- 583 – Kansallisella tasolla kehitetään järjestelmä korkeakouluopiskelun kohtuullisten mukautusten
584 järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

585 **ASUMINEN JA KAUPUNKI**

586 Kaupunkivaikuttamisessa tärkeimmät tavoitteemme liittyvät opiskelijoiden kohtuuhintaiseen ja viihtyisään
587 asumiseen, joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn edistämiseen sekä laadukkaiden palveluiden
588 turvaamiseen. Lisäksi teemme työtä esimerkiksi demokraattisen, avoimen, vastuullisen ja ekologisesti
589 kestävästä pääkaupunkiseudun puolesta. Muidenkin kuin suomea asiointikielensä käyttävien opiskelijoiden
590 tarpeet täytyy huomioida tärkeimmissä palveluissa ja demokraattisessa päätöksenteossa. HYYn jäseniä asuu
591 koko pääkaupunkiseudun alueella. Arkielämä ei rajoitu kuntien sisälle, joten maankäyttöä ja
592 joukkoliikennettä pääkaupunkiseudulla tulee suunnitella yli kuntarajojen.

593 **ASUMINEN**

594 Keskeisimmät edellytykset hyvälle opiskelija-asumiselle ovat kohtuuhintaisuus, saavutettavuus, hyvät
595 joukkoliikenneyhteydet, pyöräily- ja kävelymahdollisuudet, oman kampuksen läheinen sijainti sekä
596 asumisviihtyvyys.

597 Oma koti on perusoikeus. Kohtuuhintaisten asuntojen puute on pääkaupunkiseudun opiskelijoille
598 merkittävä ongelma. Täten pääkaupunkiseudun kaupunkien on nostettava asuntotuotantotavoitteitaan,
599 jotta asuntorakentamisen riittävä määrä johtaa asuntojen hintojen laskuun.

600 Kunnat sekä valtio ryhtyvät ennakkoluulottomasti kohtuullistamaan vuokra-asuntojen hintoja.
601 Kohtuuhintaista asumista edistetään paitsi korkeampaa rakentamista mahdollistamalla, myös lisäämällä
602 ARA-tuotantoa sekä kasvattamalla yksityisen asuntorakentamisen määrää, millä vastataan kasvavaan
603 kysyntään pääkaupunkiseudulla.

604 **Ratkaisu pääkaupunkiseudun asunto-ongelmaan**

605

- 606 – Helsingin kaupunki huomioi opiskelija-asuntorakentamisen tarpeen ohjaavissa asiakirjoissaan, kuten
607 kaupunkistrategiassa, AM-sopimuksessa, MAL-sopimuksessa sekä muissa rakentamista ohjaavissa
608 asiakirjoissa.
- 609 – Pitkällä aikavälillä pääkaupunkiseudun asuntojen hinnat ovat kohtuullisia. Kaupunki selvittää
610 vuokraton tai vuokrajarrun käyttöönottoa.
- 611 – Vähintään 30 % uusista asuinrakennuksista pääkaupunkiseuduilla on ARA-tuettuja.
- 612 – Pääkaupunkiseudulla rakennetaan enemmän yksiöitä ja kaksioita, joilla on eniten kysyntää
613 opiskelijoiden keskuudessa.
- 614 – Autopaikkojen rakentamisvelvoitteesta luovutaan. Autopaikoista koituvat kustannukset kohdistuvat
615 niitä käyttäville. Parkkipaikkoja rakennetaan markkinaehtoisesti sen mukaan, kuinka moni
616 asunnonostaja paikasta haluaa maksaa.
- 617 – Parkkipaikkainormista voidaan joustaa enemmän, mikäli rakennuksessa on käytössä yhteiskäyttöauto tai
618 yhteiskäyttöautoja, jotka vähentävät yksityisauton tarvetta.
- 619 – Pääkaupunkiseudulla edistetään korkeampaa rakentamista ratkaisuna alueen rajalliseen tilaan.
- 620 – Helsingin kaupunki tukee tyhjiällä olevien asuntojen siirtymistä vuokratyöhön välivuokrauksella.
- 621 – Valtio tukee vuokra-asumista vähintään yhtä paljon kuin omistusasumista, esimerkiksi tukipolitiikalla.

- 622 – Myös erityisryhmien, kuten opiskelija-asuntotarjoajien, on oltava oikeutettuja kestävän ARA-
623 rakentamisen, kuten kustannustehokkaiden vähähiilisten ja energiatehokkaiden ratkaisujen, tukiin.
624 – Pääkaupunkiseudun erityisen haastavan tilanteen vuoksi valtio tukee yleishyödyllistä vuokra-
625 asuntorakentamista pääkaupunkiseudulla erityistoimenpiteillä, kuten investointiavustuksilla,
626 korkotukilainoilla ja edullisilla lainaehdoilla.

627

628 **Koteja opiskelijoille**

- 629 – Helsinki rakentaa vähintään 500 opiskelija-asuntoa vuosittain. Espoo ja Vantaa asettavat
630 tuotantotavoitteet opiskelija-asunnoille. Pitkällä aikavälillä jokainen halukas löytää itselleen opiskelija-
631 asunnon korkeintaan puolen vuoden odotusajalla.
632 – Opiskelija-asuntojen rakentamiseen luovutettavat tontit sijaitsevat lähellä alueen korkeakouluja tai
633 hyvien julkisten kulkuyhteyksien päässä. Kampusten läheistä opiskelija-asuntorakentamista lisätään
634 huomattavasti. Myös Helsingin kantakaupungin alueelle rakennetaan opiskelija-asuntoja. Opiskelija-
635 asumiselle luovutetaan tontteja enintään ARA:n hyväksymällä hinnalla.
636 – Opiskelija-asunnot ovat vuokratasoltaan markkinahintaa huomattavasti edullisempia.
637 – Pääkaupunkiseudun kaupungit vuokraavat tontteja opiskelija-asuntoja tarjoaville tahoille edullisemmin
638 ja kaupunkien yhtiöt myyvät näille tahoille edullisemmin vettä ja lämpöä.
639 – Opiskelija-asuntojen kohdalla voidaan joustaa esteettisistä julkisivumääräyksistä ja
640 liiketilavelvoitteesta.
641 – Opiskelijoiden liikkuvuutta Viikin kampukselle helpotetaan esimerkiksi joukkoliikennettä
642 sujuvoittamalla ja parkkipaikkojen määrää muuttamalla opiskelijoiden tarpeisin nähdessä.
643 – Vähintään 5 % uusista opiskelija-asunnoista jokaisessa rakentamiskohteessa rakennetaan
644 esteettömiksi. Lisäksi yhteiset tilat ja niiden vessat ovat esteettömiä.
645 – Jo rakentamisvaiheessa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset tarpeet ja toiveet. Erilaiset
646 asuntotyypit ja joustavat pohjaratkaisut mahdollistavat asuntojen monipuolisen käytön esimerkiksi
647 kaveri- tai perheasuntoina. Muokattavissa olevat asunnot lisäävät fyysistä esteettömyyttä.
648 – Suomen kansallisen opiskelija-asuntopolitiikan pääpaino on pääkaupunkiseudun asuntotilanteen
649 parantamisessa.
650 – Opiskelija-asuntojen osalta 40-vuotisen korkotukilainan omavastuukorko mukailee yleistä
651 taloustilannetta koron pysyessä matalampana kuin yleinen markkinakorko.
652 – Opiskelijoiden tietoisuutta lisätään muiden tarjoajien tarjoamista opiskelija-asunnoista, kuten
653 opiskelijajärjestöjen ja osakuntien opiskelija-asunnoista.
654 – Monipuolisen opiskelija-asumisen säilyttämiseksi myös muiden opiskelija-asuntoja tarjoavien tahojen
655 kuin Hoasin toimintaedellytykset pääkaupunkiseudulla säilytetään.

656

657 **Yhdenvertainen ja yhteisöllinen asuminen**

- 658 – ARA-tuen jatkuvuus opiskelija-asumiseen on taattava.
659 – Pääkaupunkiseudun ARA-tuetussa erityisryhmien asuntorakentamisessa huomioidaan väestörakenteen
660 muutos ja erilaisten erityisryhmäasujien asunnontarve pitkällä aikavälillä.
661 – Opiskelija-asuntoja kaavoitetaan pääasiallisesti joukkoliikennevyöhykkeille.
662 – Kaavoituksessa edellytetään vapaarahoitteisten ja korkotuettujen asuntojen rakentamista samoille
663 kohdealueille.
664 – Kaupunkisuunnittelussa erilaisia asuntotyyppisiä sekoitetaan keskenään samalla alueella. Tämä
665 vähentää alueiden eriytymistä ja ehkäisee sosiaalisten ongelmien syntymistä.
666 – Asuntojen rakentajat ottavat huomioon asuntojen ekologisuuden, ekologisen kestävyuden,
667 energiatehokkuuden, terveellisuuden, esteettömyyden sekä viihtyisyyden jo rakentamisvaiheessa ja
668 tilojen suunnittelussa.

- 669 – Uusia yhteisöllisen asumisen muotoja kehitetään. Yhteisöllistä asumista edistetään ensisijaisesti
670 asuntojen ulkopuolisia yhteiskäyttötiloja kehittämällä.
671 – Asuntojen yhteisöllisyyttä kehitetään aktiivisilla toimilla esimerkiksi yhteisömanagerien avulla.
672 – Pääkaupunkiseudun kaupungeilla on riittävät hätämajoitustilat kaupunkilaisten tilapäisen
673 asunnottomuuden ehkäisemiseksi.
674 – Pääkaupunkiseudulla lisätään asunnottomien yömajojen määrää.
675 – Vuokrasopimusperustainen asuminen kaikille asunnottomuuden uhkaa kokeville ja asunto ensin -
676 mallin kehittäminen ovat ensisijaisia toimia asunnottomuuden ehkäisyssä.

677 **HOAS**

678 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö (Hoas) on merkittävin opiskelija-asuntoja tarjoava taho
679 pääkaupunkiseudulla. HYY on Hoasin suurin perustajataho ja merkittävä taustavaikuttaja.

680 Hoas tarjoaa kohtuuhintaista, mukavaa, laadukasta ja helppoa opiskelija-asumista. Tämän lisäksi Hoas
681 huomioi opiskelijoiden moninaisuuden kaikessa toiminnassaan.

682 **Laadukasta ja vastuullista opiskelija-asumista**

- 683 – Asuntokantaa päivitettäessä huomioidaan suosituimmat asumismuodot ja niitä priorisoidaan sekä
684 uudis- että korjausrakentamisessa.
685 – Uusien kohteiden rakentamisen lisäksi Hoas jatkaa vanhojen kiinteistöjen kartoittamista ja muuta
686 täydennysrakentamista. Tarpeen tullen kannattamattomista ja matalan käyttöasteen kohteista
687 luovutaan. Kohteista luopumiselle tulee kuitenkin olla selkeät perusteet ja luopumisen on tuettava
688 uudisrakentamista. Hoasin asuntojen kokonaismäärä ei vähene kohteista luopumisen vuoksi.
689 – Hoas rakentaa mahdollisimman korkeasti.
690 – Hoas reagoi asuntojen terveellisyyttä ja viihtyisyyttä koskevaan palautteeseen. Palautetta kerätään
691 asukkailta aktiivisesti. Asukaspalautteen keräämistä kehitetään. Palautteen perusteella laaditaan
692 toimintasuunnitelma.
693 – Hoas sallii asukkaiden tekemät pienimuotoiset viihtyvyyttä parantavat muutokset vuokra-asunnoissa.
694 – Hoas tukee pyöräilyä ja jalankulkua tarjoamalla esimerkiksi riittävästi lukittuja pyörävarastoja ja
695 runkolukittavia pyörätelineitä.
696 – Hoas tuo aktiivisesti esiin kimppa-asumisen, yhteisasumisen ja kämppiksen löytämisen
697 mahdollisuuksia viestinnässään.
698 – Hoas käyttää ympäristöystävällistä sähköä.
699 – Hoas panostaa kestävään kierrätykseen ja tekee tästä asukkaille helppoa.

700 **Helposti opiskelija-asuntoon**

- 701 – Yhdessä asuvilla on mahdollisuus erillisiin vuokrasopimuksiin.
702 – Hoas ottaa huomioon kansainvälisten opiskelijoiden määrän asuntotarjonnassaan sekä huomioi
703 kansainvälisten opiskelijoiden asumisen erityispiirteet.
704 – Kalustettujen asuntojen tarjonnan suunnittelussa huomioidaan erityisesti vaihto-opiskelijoiden määrä.

705 **Asukasdemokratia**

- 706 – Asumisen yhteistyöelimen toiminnasta tulee viestiä laajemmin kaikille Hoasin asukkaille.
707 – Hoas tukee asukasdemokratian toteutumista muun muassa koulutuksilla ja selkeillä ohjeistuksilla.
708 – Hoas tukee asukastoimintaa rahallisten avustusten lisäksi muun muassa koulutuksilla ja selkeällä
709 viestinnällä.

- 710 – Myös kansainvälisillä opiskelijoilla on mahdollisuus toimia asukastoimikunnissa. Heitä myös
711 kannustetaan aktiivisesti osallistumaan toimintaan.
712 – Asukkaat voivat vaikuttaa asuinympäristöönsä. Yhteistilojen olemassaolo on asukastoiminnan
713 keskeinen edellytys.

714 **Yhdenvertainen Hoas**

- 715 – Hoas huomioi nykyistä joustavammin myös opiskelijoiden moninaiset ihmissuhteet ja
716 sukupuolivähemmistöjen tarpeet jaetuissa asunnoissa.
717 – Hoas tarjoaa tietoa omissa säännöissään ja nettisivuillaan siitä, miten sukupuolivähemmistöjä voidaan
718 tukea.
719 – Hoas huomioi opiskelijoiden moninaisuuden viestinnässään.
720 – Hoas kehittää asukasoppaitaan ja huomioi paremmin asumistottumusten moninaisuuden.
721 – Lähtökohtaisesti huoneita jaetuissa asunnoissa ei jaeta asukkaiden sukupuolen mukaan. Halutessaan
722 hakija voi kuitenkin valita, jos ei halua asua eri sukupuolta olevan kanssa.
723 – Hoas ei peri vakuuksia maksuhäiriömerkinnän omaavilta tai vaihto-opiskelijoilta. Hoas ei myöskään
724 vaadi maksuhäiriömerkinnän saaneilta ennakkovuokraa.
725 – Kansainvälisiä opiskelijoita ei kohdella epätasa-arvoisesti asunnonhaussa. Pääkaupunkiseudun
726 korkeakoulut kantavat vastuunsa kansainvälisten opiskelijoiden asumisasioista sekä vaihto-
727 opiskelijoiden asuntojen tyhjäkäytöstä.
728 – Yliopisto viestii asumispalveluista kansainvälisille opiskelijoille kattavasti, selkeästi ja luotettavasti.
729 Asunnon löytäminen ja vuokrasopimuksen solmiminen on mahdollisimman helppoa.

730 **LIKKUMINEN**

- 731 Pääkaupunkiseudun liikenne- ja joukkoliikennettä kehitetään erityisesti pyöräilyä, kävelyä ja joukkoliikennettä.
732 Pääkaupunkiseudun joukkoliikenne muodostaa verkostokaupungin, jossa poikittaisliikennettä on kehitetty
733 merkittävästi. Julkinen liikenne on myös kohtuuhintaista ja esteetöntä. Pitkällä aikavälillä julkinen liikenne
734 on maksutonta. Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen lisää pääkaupunkiseudun elävyyttä ja
735 ihmisten hyvinvointia.

736 **Sujuva ja kohtuuhintainen joukkoliikenne**

- 737 – Maankäyttöä ja joukkoliikennettä pääkaupunkiseudulla suunnitellaan yli kuntarajojen
738 raideliikenteeseen painottuen.
739 – Liikennesuunnittelussa keskitytään yhä enemmän korkeakoulukampusten välisiin
740 joukkoliikennedyhteyksiin, raideliikenteeseen ja poikittaisliikenteeseen. Kaikki opiskelijat, mukaan
741 lukien jatko-opiskelijat, 30 vuotta täyttäneet opiskelijat ja vaihto-opiskelijat ovat oikeutettuja
742 alennukseen.
743 – Pitkällä aikavälillä opiskelija-alennusta saa myös kertalipusta sekä kaupunkipyörästä.
744 – Pääkaupungissa otetaan käyttöön tieliikenteen hinnoittelu. Tämän lisäksi Helsingin kantakaupungissa
745 otetaan käyttöön ruuhkamaksut. Näistä kertyneet tulot ohjataan joukkoliikenteen, pyöräilyn,
746 liityntäpysäköinnin ja kävelyn kehittämiseen.
747 – Parkkipaikoita saatavat pysäköintimaksut kattavat täysin niistä aiheutuvat kulut. Kaupunki ei subventoi
748 yksityisiä parkkipaikkoja.
749 – Julkista liikennettä kehitetään yhä ympärivuorokautisempaan suuntaan. Metron käyttöaikoja
750 pidennetään.
751 – Pääkaupunkiseudun joukkoliikennettä kehitetään kulkemaan pelkästään vähäpäästöisillä
752 energiaratkaisuilla mahdollisimman nopealla aikataululla.

- 753 – HSL tarjoaa ilmaisen joukkoliikenteen liikuntarajoitteisille matkustajille. Esteettömyys huomioidaan
- 754 keskeisenä osana joukkoliikenteen kehittämistä.
- 755 – HSL panostaa joukkoliikenteeseen liikuntarajoitteisille matkustajille. Esteettömyyteen panostetaan
- 756 erityisesti bussiliikenteessä.
- 757 – Joukkoliikennepysäkeiltä ja asemilta on esteetön kulku liikennevälineeseen vuoteen 2027 mennessä.
- 758 – Korkeat julkiset liikennevälineet madalletaan ja korvataan esteettömillä kulkuvälineillä.
- 759 – Kaikissa liikennevälineissä viestitään moniaistisesti sekä kuulutuksilla että teksteillä.
- 760 – Joukkoliikenteen kuukausilippu on opiskelijalle mahdollinen fyysisenä korttina, matkapuhelimessa tai
- 761 esimerkiksi maksukortilla. Joukkoliikennevälineissä lisätään latauspistokkeita.
- 762 – Joukkoliikenteessä voi maksaa lähimaksulla esimerkiksi mobiililaitteella tai maksukortilla.

763 **Kaupunki koetaan pyörällä ja kävellen**

- 764 – Keskustakampuksesta tehdään autoton kampuksen viihtyisyyden lisäämiseksi ja kävelemisen
- 765 sujuvoittamiseksi. Helsingin kävelykeskustaa laajennetaan kunnianhimoisesti.
- 766 – Pääkaupunkiseudun kaupungit kiinnittävät suunnitteluratkaisuissaan huomiota kaikkien
- 767 korkeakoulukampuksien käveltävyyteen ja pyöräilyn edellytyksiin.
- 768 – Pääkaupunkiseudulle rakennetaan ympärivuotinen, yhtenäinen, turvallinen ja kattava
- 769 pyöräliikenneverkosto sekä lisää pyöräteitä ja -kaistoja. Kevyen liikenteen väylät valaistaan pimeällä.
- 770 – Pyöräpysäköinti on vaivatonta ja turvallista. Pyörää voidaan kuljettaa kaikissa joukkoliikennevälineissä
- 771 ilmaiseksi kellon ympäri. Pyöräpysäköinnille osoitetaan ja rakennetaan lisää turvallista tilaa erityisesti
- 772 julkisen liikenteen solmukohdissa.
- 773 – HSL:n kaupunkipyöräjärjestelmää laajennetaan kattamaan yhtenäisesti koko pääkaupunkiseutu, ja
- 774 pyöräilykautta pidennetään mahdollisuuksien mukaan.
- 775 – Kaupunkipyöräasemia sijoitetaan lisää opiskelijoille olennaisiin paikkoihin, kuten kampusten,
- 776 opiskelija-asuntojen, liikuntapalvelujen ja YTHS:n välittömään läheisyyteen.

777 **PALVELUT**

- 778 Toimivat ja monipuoliset palvelut ovat välttämätön osa hyvää kaupunkia. Julkisten palveluiden
- 779 lähtökohtana on käyttäjälähtöisyys, saavutettavuus ja sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn
- 780 panostaminen. Pääkaupunkiseudun kaupungit tunnustavat opiskelijoiden aseman aktiivisina kulttuurin
- 781 tuottajina ja kulttuurin kuluttajien erityisryhmänä.

782 **Toimivat palvelut, toimintakykyinen opiskelija**

- 783 – Esteettömyys huomioidaan kaikissa kaupungin palveluissa, kaupunkitilaa suunniteltaessa sekä
- 784 kaupallisessa kaupunkitilassa.
- 785 – Opasteiden määrää lisätään, varsinkin erityistarpeet huomioon ottaen.
- 786 – Perheellisten opiskelijoiden asemaa parannetaan ottamalla käyttöön pääkaupunkiseudulla osa-aikainen
- 787 päivähoido, joka mahdollistaa opiskelun ja luennoilla käymisen poistamatta oikeutta kotihoidontukeen.
- 788 – Kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa on subjektiivinen ja maksuton päivähoido-oikeus.
- 789 – Pääkaupunkiseudun kaupungit keskittyvät erityisesti ennaltaehkäisevän ja etsivän sosiaalityön riittäviin
- 790 resursseihin sekä toiminnan kehittämiseen uusin avauksin.
- 791 – Nuorten sosiaalipalvelut tulee turvata leikkauspaineista huolimatta.
- 792 – Pääkaupunkiseudun kaupungit edistävät kestävästä kierrättämisestä, ruokahävikin vähentämisestä ja
- 793 kasviperäistä ruuantuotantoa niin omassa, kaupunkilaisten kuin yritystenkin toiminnassa.
- 794 – Helsingin kaupunki tarjoaa maahan saapuville opiskelijoille ja työntekijöille yhden luukun
- 795 neuvontapisteiden, josta on saatavilla kaikki tarpeelliset palvelut.

- 796 – Nimettömästä työ- ja harjoittelupaikkojen hausta tehdään pääkaupunkiseudun kaupunkien
797 rekrytoinneissa johdonmukainen käytäntö tasa-arvoisen kohtelun varmistamiseksi.
798 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien kielikurssien laatua parannetaan ja määrää kasvatetaan. Sisältöä
799 syvennetään palvelemaan aitoa kielen oppimista ja kartuttamaan työelämässä oleellista sanastoa.
800 – Kaavoitusratkaisut mahdollistavat laajat lähipalvelut, kuten kivijalkaliikkeet, jotka luovat elävää
801 kaupunkia.
802 – Kaupunki toteuttaa huumeiden käyttöhuoneiden kokeilun ja mahdollistaa kokeilun vaikuttamalla
803 lainsäädäntöön. Pitkällä aikavälillä Helsingin kaupunki ottaa huumeiden käyttöhuoneet käyttöön.

804 **Kaupunkikulttuuri kuuluu kaikille**

- 805 – Pääkaupunkiseudun katukuvassa näkyy enemmän taidetta. Esimerkiksi asukkaiden omaehtoisin
806 kaupunkitaideprojekteihin suhtaudutaan lähtökohtaisesti myönteisesti.
807 – Pääkaupunkiseudun kaupungit tarjoavat vähintään 50 % opiskelija-alennuksen omista museoistaan ja
808 muusta kulttuuritoiminnasta. Lisäksi kaupungin ulkopuoliset kulttuuritoimijat huomioivat
809 opiskelijoiden taloudellisen aseman hinnoittelussa.
810 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien tilojen vuokrista saa opiskelija-alennuksen.
811 – Elävästä kaupungista kuuluu ääntä. Esimerkiksi musiikkitapahtumien meluaikoja on voitava pidentää
812 kaupungin lupamenettelyn kautta.
813 – Kaupungissa on ei-kaupallista julkista tilaa, joka mahdollistaa kaupunkilaisten vapaan oleskelun sisä- ja
814 ulkotiloissa.
815 – Lähikirjastojen ja kaupunkiverstaiden toimintamahdollisuudet turvataan riittävällä resursoinnilla.
816 – Helsinki kehittää puistoalueita lisäämällä esimerkiksi ulkoliikuntapaikkoja, piknik-pöytiä ja
817 kierrätyspisteitä.
818 – Kaupunkitilaa suunniteltaessa otetaan huomioon modernit vaatimukset, kuten pistorasioiden
819 rakentaminen.

820 **OSALLISUUS JA DEMOKRATIA**

- 821 Pääkaupunkiseudun kaupungit toimivat esimerkkinä avoimesta ja osallistavasta päätöksenteosta.
822 Kaupungeissa lisätään tasa-arvoista kuntalaisdemokratiaa, jolloin vaikuttaminen toimii vahvemmin
823 osallistavien valmistelukuulemisten, kuntalaisaloitteiden ja nettipohjaisten kyselyjen kautta. Opiskelijoiden
824 edustajia kuullaan säännöllisesti ja ajoissa opiskelijoita koskevassa päätöksenteossa. Olemassa olevista
825 vaikuttamisen keinoista viestitään aktiivisesti kaupunkilaisille.
- 826 – Pääkaupunkiseudun kaupungit aloittavat osallistavan budjetoinnin tai laajentavat olemassa olevia
827 osallistavan budjetoinnin käytäntöjä.
828 – Kunnat ovat aktiivisia kuntalaisten sähköisissä vaikutuskanavissa ja hyödyntävät niitä valmistelussaan
829 ja päätöksenteossaan.
830 – Kampusalueet ovat keskeinen osa opiskelijan kaupunkia. Kampusalueilla ja niiden läheisyydessä
831 toteutettavissa kaupunkiympäristön muutoksissa kuullaan erikseen opiskelijoiden mielipide.
832 – Äänestysikäraja lasketaan 16 vuoteen.
833 – Yliopiston kampuksilla on mahdollisuus äänestää kuntavaaleissa, aluevaaleissa sekä kansallisissa
834 vaaleissa. Näiden lisäksi voi äänestää myös muissa vaaleissa.

835 **KESTÄVÄ KAUPUNKI**

- 836 Ilmastokriisi, luontokato ja muut ympäristöongelmat ovat suurin uhka planeetallemme.
837 Pääkaupunkiseudun kaupunkien tulee toimia ympäristön kannalta vastuullisesti ja kestävästi.

838 Pääkaupunkiseudun kaupunkien on luovuttava polttoon perustuvista energialähteistä ja panostettava
839 ylikulutuksen vähentämiseksi kiertotalouden tehokkaampaan käyttöönottoon. Ympäristökysymykset on
840 otettava laajasti huomioon päätöksenteossa.

- 841 – Pääkaupunkiseutu on hiilineutraali viimeistään vuoteen 2030 mennessä ja hiilinegatiivinen vuoteen
842 2035 mennessä.
- 843 – Kaupunki huomioi hiililaskelmissaan myös kulutukseen perustuvat päästöt.
- 844 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien on huomioitava luontopohjaiset ratkaisut osana kaavoitusta ja
845 kaupunkikehittämistä.
- 846 – Pääkaupunkiseudun kaupungit tunnistavat globaalien vastuunsa eivätkä tee hankintoja alueilta, joissa ne
847 tuottavat sosiaalisesti tai ekologisesti kestäättömiä seurauksia.
- 848 – Edellytykset tutkimukselle ja opetukselle kampusalueiden välittömässä läheisyydessä on taattava.
- 849 – Helsingin kaupungin on suojeltava keskeiset luontokohteensa. Luonnonsuojelualueiden määrää
850 kasvatetaan.
- 851 – Pääkaupunkiseudun paikkakunnat tiedostavat globaalien vastuunsa, eivätkä tee hankintoja tai ylläpidä
852 suhteita sellaisten alueiden kanssa, joilla sosiaalisesti, kulttuurisesti tai ekologisesti kestäättömiä
853 seurauksia toteutetaan. Nämä seuraukset sisältävät ainakin ihmisoikeusrikkomukset, pakkotyön,
854 laittomat miehitykset sekä ihmisten ja muunlaisten eläinten asuinympäristöjen tuhoamisen.
- 855 – Kaupunkiluonto on tärkeää asukkaiden hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Sen
856 säilymistä edistetään ja kunnossapidosta pidetään huolta.
- 857 – Pääkaupunkiseudun uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa noudatetaan tiukkaa
858 energiatehokkuusluokitusta. Uusien asuntojen ekologiseen kestävyteen kiinnitetään huomiota niiden
859 koko elinkaarten ajan.
- 860 – Rakennusten uusiokäytön on oltava ensisijainen vaihtoehto ja purkamisen vasta toissijainen.
- 861 – Myös tiiviiden rakennusalueiden ympäristössä on viheralueita ja tilaa muulle luonnolle, esimerkiksi
862 niityille ja muille luonnon monimuotoisuutta edistävälle paikoille.
- 863 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien virkistys- ja viheralueille rakentaminen on viimeinen keino
864 asuntotuotannon lisäämiseen. Myös tiiviiden rakennusalueiden ympäristössä on viheralueita ja tilaa
865 muulle luonnolle.
- 866 – Pääkaupunkiseudun kaupungit edistävät entisestään ilmastoystävällistä kasvipohjaista kunnan
867 palveluiden piirissä tapahtuvaa ruokailua priorisoiden kotimaisia vaihtoehtoja.
- 868 – Helsingin kaupungin tarjoamat palvelut ovat saavutettavissa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- 869 – Rakentamisen tulee perustua ja edistää luontopohjaisia ratkaisuja. Jo rakentamisvaiheessa uusien
870 asuntojen katoille kannustetaan sijoittamaan esimerkiksi aurinkopaneeleja tai viherkattoja. Lisäksi
871 rakentamisessa tulee lisätä hiilivarastoja kasvattavia materiaaleja.
- 872 – Kaupunki tukee puurakentamista esimerkiksi kaavoituspolitiikassa. Kaavoitusratkaisut suunnitellaan
873 luontoarvoja uhkaamatta.
- 874 – Pääkaupunkiseudun energiantuotantoa kehitetään hajautetun mallin suuntaan. Aurinko-, maalämpö- ja
875 tuulivoiman pientuotantoa helpotetaan sääntelyä purkamalla. Myös ydinvoiman hyödyntäminen
876 esimerkiksi pienreaktorien kautta on osa tulevaisuuden hiilineutraalia pääkaupunkiseutua.
- 877 – Maalämpökaivojen potentiaalia hyödynnetään hiilineutraalissa lämmöntuotannossa.
- 878 – Pääkaupunkiseudulla lisätään sähköautojen latauspisteiden määrää ja tuetaan sähköautojen
879 latausinfrastruktuuria aktiivisesti.

880 **TERVEYS JA HYVINVOINTI**

881 YTHS on opiskelijan terveyden merkittävin edistäjä ja ylläpitäjä. YTHS:n rooliin kuuluu erottamattomana
882 osana sen tekemä ennaltaehkäisevä työ, joka rinnastaa sen osaltaan työterveyshuoltoon. AMK-laajennus on

883 asettanut säätiön toiminnalle haasteita asiakasmäärän kasvaessa, ja opiskelijaterveydenhuollon saatavuus
884 ja pitkän tähtäimen kestävyys vaativat lisäresursseja rahoitukseen. Kannamme erityisesti huolta
885 opiskelijoiden mielenterveydestä ja mielenterveyspalveluiden resursoinnista. Osallistumme
886 yhteiskunnalliseen keskusteluun mielenterveysongelmien stigmatisoinnin vähentämiseksi.

887 Fyysinen ja psyykinen terveys ja hyvinvointi edistävät opiskelua. Terveys- ja hyvinvointipalvelujen on
888 tärkeää olla saatavilla kaikille opiskelijoille yhtä lailla, minkä vuoksi monikielinen palvelutarjonta on
889 äärimmäisen tärkeää. Opiskelijan arkea lähimmät palvelut, kuten YTHS, Unisport ja mielenterveyden
890 palvelut, tulee olla aidosti saatavilla myös ruotsiksi ja englanniksi.

891 **YTHS:N ONNISTUNUT LAAJENTUMINEN**

892 YTHS:n laajennuttua asiakasmäärät ovat kasvaneet merkittävästi. YTHS:n palvelutason pikainen
893 palauttaminen entiselle tasolle sekä pitkällä tähtäimellä resurssien saattaminen riittävälle tasolle on
894 erityisen tärkeää. Uudistukselle annetut liian pienet resurssit näkyvät palvelujen kuormittumisena, pitkinä
895 odotusaikoina ja opiskelijoiden ohjaamisena julkisiin palveluihin. YTHS vastaa opiskelijan
896 perusterveydenhuollosta sisältäen myös mielenterveyden- ja suunterveyden palveluita. YTHS:n tarjoamien
897 palveluiden käytön tulee olla turvallista koko opiskelijayhteisölle. Tämä edellyttää puuttumista muun
898 muassa rasismiin, ableismiin, lihavuusfobiaan, transfobiaan ja misogyniaan kaikissa YTHS:n toiminnoissa ja
899 rakenteissa, joiden kautta nostaa näitä ongelmia esille niiden ilmetessä.

- 900 – Erikoissairaanhoidossa palautetaan gynekologin ja ihotautilääkärin palvelut sekä lisätään psykiatrien
901 palveluita.
- 902 – YTHS:n tuottamissa palveluissa keskitytään ennen kaikkea ennaltaehkäisyyn ja tiedon lisäämiseen.
- 903 – YTHS tarkistaa vastaanottoaikojaan vastaamaan laajemman asiakaskunnan tarpeita.
- 904 – YTHS:n palvelut ottavat huomioon opiskelijoiden moninaisuuden. Tätä tuetaan henkilökunnan
905 kouluttamisella esimerkiksi kohtaamaan vähemmistöjä ja näiden kohtaamia haasteita.
- 906 – Ylioppilaskunnat osallistuvat jatkossakin YTHS:n päätöksentekoon. Laajentumisen yhteydessä
907 huolehditaan tiedonkulun ja vaikuttamismahdollisuuksien ennallaan säilyminen.
- 908 – Kelan uusi rooli opiskeluterveydenhuollon palveluiden järjestäjänä edellyttää Kelalta selkeää ja
909 monikielistä viestintää erityisesti maksukäytännöistä.
- 910 – YTHS:n resursseja lisätään ensisijaisesti lisäämällä valtion osuutta, ei korottamalla opiskelijan
911 maksutaakkaa.
- 912 – YTHS:n potilas saa arkipäivisin aukioloaikoina yhteyden omaan toimipisteeseensä samana päivänä
913 ensimmäisen yhteydenoton jälkeen.
- 914 – YTHS:n palvelut laajennetaan koskemaan kaikkia Suomessa asuvia tai vakituisesti oleskelevia
915 korkeakouluopiskelijoita ja vaihto-opiskelijoita samalla säilyttäen palvelun laatu ja saatavuus pitkällä
916 aikavälillä.
- 917 – Kela lähettää laskun opiskelijoille YTHS-maksusta.

918 **YTHS JA OPISKELUKYKYÄ TUKEVAT PALVELUT**

919 YTHS:n ennaltaehkäisevä työ vaatii toimiakseen toimivaa kampusyhteistyötä ja yhteistyötä korkeakoulujen
920 sekä korkeakoulujen ja ylioppilaskunnan välillä. YTHS tarjoaa palveluitaan lähellä opiskelijaa ja kattavasti
921 verkossa. Opiskelija voi käyttää itselleen tarkoituksenmukaisinta YTHS-toimipistettä. Mahdollisimman
922 helposti saavutettavat ja helposti lähestyttävät palvelut auttavat opiskelijoiden terveysongelmien
923 ehkäisyssä. Soteuudistuksen myötä myös YTHS:n palvelut ja Helsingin tai hyvinvointialueen järjestämät

- 924 sosiaalityön- ja terveystalvet sovitetaan yhteen. Näin kukaan opiskelija ei jää väliinputoajaksi
925 sosiaalipalveluiden puutteesta.
- 926 – YTHS ohjaa resurssiaan ennaltaehkäisevän työn toteuttamiseen, jonka tarkoituksena on edistää
927 opiskelijoiden terveyttä ja ehkäistä ylikuormitusta.
- 928 – Sähköisiä palveluita edelleen kehitetään esimerkiksi etävastaanottojen, virtuaalisten ryhmien ja
929 älykkäiden oirearvioiden osalta.
- 930 – SelfChat on auki mahdollisimman laajasti.
- 931 – YTHS luo selkeän toimintamallin lakisääteisille opiskeluympäristön tarkastuksille, joissa HYY on
932 kiinteästi mukana.
- 933 – Kansainväliset opiskelijat ja erityisesti vaihto-opiskelijat saavat riittävästi tietoa terveydenhuollon
934 järjestämisestä kunnallisessa terveydenhuollossa.

935 **HYVINVOINTI YLIOPISTOYHTEISÖSSÄ**

- 936 Opiskelijoiden opiskelukyky on koko yliopistoyhteisön yhteinen tavoite. Henkilökunnalla on aikaa ja intoa
937 kiinnittää huomiota opiskelijoiden jaksamiseen. Opiskelijoiden eri palveluntarjoajat ja yhteisöt nivotaan
938 yhteen helpottamaan ohjaamaan apua tarvitseva opiskelija oikean avun piiriin matalalla kynnyksellä.
- 939 Yliopiston tilat ja opetustilaisuudet mahdollistavat opiskelijoiden terveyden edistämisen ja ylläpidon.
- 940 Lisäksi olemme yliopiston kanssa tiiviissä yhteistyössä kaikissa yliopistoyhteisön hyvinvointia käsittelevissä
941 hankkeissa. Ableismia, rasismia, transfobiaa sekä muita syrjinnän muotoja torjutaan yliopiston kaikilla
942 tasoilla. Kaikenlaisten toimintarajoitteisten henkilöiden saavuttamattomuus poistuu opetuksen ja
943 yliopiston toiminnan rakenteista.
- 944 – YTHS:n on tarjottava opiskelijoille opintojen kannalta pakolliset näytteenotot ja rokotukset. YTHS
945 osaltaan tukee ja mahdollistaa opiskelijoiden ulkomaanvaihtoon lähtemisen tarjoamalla pakolliset
946 terveystarkastukset ja rokotteet.
- 947 – Yliopiston läsnäolovaatimukset teoriakursseilla joustavat opiskelijan fyysisen ja psyykkisen terveyden
948 mukaan. Esimerkiksi opetusta voi seurata halutessaan myös verkossa, jos vointi tai jaksaminen eivät
949 salli läsnäoloa kampuksella.
- 950 – Psykoterapiakoulutus on maksutonta.
- 951 – Lyhyen aikavälin tavoitteena parannetaan Kelan kuntoutuspsykoterapian saatavuutta korvaamalla
952 terapeutin etsinnästä syntyvät kulut sekä itse terapian omavastuuosuudet kaupunkilaisille, joilla ei
953 muuten ole varaa saada tarvitsemaansa hoitoa.
- 954 – Kaikilla kampuksilla on hiljainen huone.
- 955 – Yliopistolla vähennetään istumista esimerkiksi lisäämällä sähköpöytien määrää ja mahdollistamalla
956 luentojen seuraaminen seisten.
- 957 – Kiusaamista, häirintää ja epäasiallista käytöstä ehkäistään ja siihen puututaan tehokkaasti
958 yliopistoyhteisössä. Yliopisto antaa koulutusta kuinka kyseisissä tilanteissa tulee toimia. Yliopistolla on
959 selkeät ja saavutettavat ohjeet miten toimia joutuessaan kiusaamisen tai häirinnän uhriksi tai
960 halutessaan puuttua tilanteeseen.
- 961 – Yliopisto lisää opintopsykologiresurssia vastaamaan palvelun kysyntää.
- 962 – Yliopisto tukee opiskelijoiden ergonomiaa ja liikumista toteuttamalla Liikkuva korkeakoulu -ohjelman
963 mukaisia toimenpiteitä.
- 964 – Ohjaukskulmalle varataan riittävät resurssit ja toimintaa laajennetaan jokaiselle kampukselle.
- 965 – Kansainvälisille opiskelijoille luodaan oma palvelu, joka on keskittynyt antamaan tietoa ja ohjaamaan
966 erityisesti opiskelijoita, joiden äidinkieli ei ole suomi ja opiskelijoita, jotka eivät ole Suomen kansalaisia.

- 967 – Yliopisto kouluttaa henkilökuntaansa kohtamaan opiskelijoita, joilla on haasteita esimerkiksi
- 968 oppimisen, uupumuksen, mielenterveyden tai päihteiden kanssa.
- 969 – Opintojen ja järjestötoiminnan kuormittavuutta tulee vähentää ja siten pienentää opiskelijoiden
- 970 yllirasittumista.
- 971 – Opiskelijakulttuuria ei rakenneta alkoholikeskeisesti. Alkoholittomat tapahtumat ja alkoholittomat
- 972 vaihtoehdot ovat luonnollinen osa opiskelijatoimintaa.
- 973 – Lisäksi henkilökuntaa koulutetaan neuroepätyypillisten ja vammaisten opiskelijoiden tukemiseen.

974 **OPISKELIJAN HYVINVOINTIA RAKENTAMASSA**

- 975 Opiskelijoiden hyvinvoinnin rakentaminen alkaa toimivista ennaltaehkäisevistä terveystalviteista.
- 976 Helsingin kaupunki ja muut hyvinvointialueet kantavat vastuunsa asukkaidensa terveyden edistämisestä.
- 977 On myös tärkeää tiivistää yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja UniSportin kanssa opiskelijoiden
- 978 liikkumisen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.

- 979 – Pitkäaikaiseen terapiaan pääsee aikaisempaa nopeammin ja yksinkertaisemmin. Tämä toteutetaan
- 980 esimerkiksi kehittämällä kattava rekisteri sopivan terapeutin löytämiseksi ja sujuvoittamalla terapian
- 981 hakuprosessia.
- 982 – Matalan kynnyksen palveluita on saatavilla kaikille opiskelijoille iästä riippumatta.
- 983 – Kaikille pääkaupunkiseudun alle 29-vuotiaille ja vähävaraisille tarjotaan maksuton ehkäisy ja
- 984 maksuttomat kuukautistutuotteet. Pitkän aikavälin tavoitteena on näiden tarjoaminen kaikille
- 985 pääkaupunkiseudun asukkaille. Kuukautistutuotteiden arvonlisävero lasketaan vastaamaan muita
- 986 terveystutuotteita.
- 987 – Vähemmistöille on tarjolla mielenterveyspalveluita, joissa on perehdytty heidän kohtaamiin ongelmiin,
- 988 muun muassa rasismiin, ableismiin ja transfoobiaan.
- 989 – Avun hakemista mielenterveyden ongelmiin helpotetaan tarjoamalla tietoa kolmikielisesti apua
- 990 tarjoavista tahoista sekä monia eri yhteydenottokeinoja.
- 991 – Terapiatakuu toteutetaan ja sen toteuttamiseen varataan riittävästi resursseja.
- 992 – Mielenterveyden haasteista kärsivän oikeutta saada riittävä hoito vahvistetaan kasvattamalla
- 993 henkilöstö- ja hoitoresursseja sekä perusterveydenhuollossa että erikoisterveydenhuollossa.
- 994 – Nuorten psykologipalveluiden saatavuutta kasvatetaan lisäämällä psykologien määrää jokaisella
- 995 koulutusasteella.
- 996 – Mielenterveystaitoja opetetaan nuorille. Opiskelu- ja oppilaitosterveydenhuoltoon luodaan sitovat
- 997 henkilöstömitoitukset mielen hyvinvoinnin kannalta.
- 998 – Kela-korvattava psykoterapia on alle 29-vuotiaille, opiskelijoille ja vähävaraisille täysin maksutonta.
- 999 Omavastuuosuuksista luovutaan kokonaan. Kela-korvattavaa psykoterapiaa on mahdollista saada
- 1000 tarpeen mukaan pidempään kuin 3 vuotta. Työkykyisyyden puute ei saa olla este Kelakorvattavaan
- 1001 psykoterapiaan pääsemiselle.
- 1002 – Matalan kynnyksen urheilumahdollisuudet varmistetaan. Pääkaupunkiseudulta löytyy riittävä määrä
- 1003 maksuttomia liikuntapalveluita. Kaupunkien tarjoamista maksullisista liikuntapalveluista saa 50 %
- 1004 opiskelija-alennuksen.
- 1005 – Opiskelija pystyy pitämään huolta terveydestään tulotasostaan riippumatta.
- 1006 – Liikuntapalveluita on saatavilla kaikilla yliopiston kampuksilla ja toimipisteillä.
- 1007 – Unisport tarjoaa palveluitaan kaikilla kampuksilla.
- 1008 – Unisportin palvelut ovat monipuolisia ja kohtuuhintaisia.
- 1009 – Kansainvälisten opiskelijoiden, joilla on erityistarpeita, ovat oikeutettuja samoihin tukipalveluihin kuin
- 1010 suomalaiset opiskelijat. Palvelut ovat saatavilla myös EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille.

1011 **Päihdepolitiikka**

- 1012 – Huumeiden käytön rangaistavuus poistetaan ja huumausaineriippuvaisille tarjotaan lääketieteellistä ja
- 1013 psykososiaalista ja muuta tarvittavaa hoitoa sekä tukea.
- 1014 – Päihdepolitiikka perustuu tutkittuun tietoon ja sen painopiste siirretään haittojen minimointiin ja
- 1015 ennaltaehkäisyyn.
- 1016 – Huumeiden käyttöhuoneiden ottamista käyttöön edistetään niille soveltuvilla alueilla.

1017 **TOIMEENTULO**

- 1018 Rakennamme yhteiskuntaa, joka antaa opiskelijoilla rohkeutta luoda omaa tulevaisuuttaan, löytää oma
- 1019 suuntansa, yrittää ja joskus epäonnistua. Haastavat elämäntilanteet ja taloudellinen epävarmuus eivät sulje
- 1020 ovia. Edistämämme politiikka huomioi nykyistä paremmin sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden.
- 1021 Suomi on jatkossa entistä reilumpi hyvinvointivaltio kaikille ihmisille. Hyvinvointivaltio ylläpidetään
- 1022 pohjoismaisella tasolla. Pitkällä tähtäimellä koko Suomi siirtyy yleiseen ja yhtäläiseen perustuloon.

1023 **OPIKELIJAN TOIMEENTULO**

- 1024 Nykyistä paremmin toimeentulevat opiskelijat ovat koko yhteiskunnan etu. Riittävä ja ennustettavissa oleva
- 1025 toimeentulo parantaa hyvinvointia ja lisää opiskelukykyä. Opintotuki on selkeästi osa sosiaaliturvaa ja
- 1026 varmistaa opiskelijan toimeentulon opintojen aikana.

- 1027 Opiskelijan toimeentulo koostuu monista osista, joista tärkeimmät ovat opintoetudet ja työnteko.
- 1028 Opintotuki on opintorahapainotteinen, eikä opiskelija joudu ottamaan lainaa turvatakseen
- 1029 perustoimeentulonsa.

- 1030 – Opintotuki ja yleinen asumistuki riittävät täysipäiväiseen opiskeluun.
- 1031 – Opintotuki on opintorahapainotteinen. Opintoraha on sidottuna indeksiin.
- 1032 – Opintotuki uudistetaan osaksi muita sosiaaliturvaetuuksia vastaamaan muiden sosiaaliturvaetuuksien
- 1033 tasoa. Lainanottovelvoite poistuu kokonaan.
- 1034 – Opintotukikuukausien määrää lisätään 55 kuukauteen. Vastaavasti tukikuukausien määrää lisätään
- 1035 aloilla, joilla opiskeluaika poikkeaa viidestä vuodesta.
- 1036 – Opintotuen tulorajoja nostetaan maltillisesti ja huolehditaan, etteivät mahdolliset tulorajojen
- 1037 korotukset ole pois opintorahan tasosta.
- 1038 – Opintotuen kaksiportaisuudesta luovutaan.
- 1039 – Yleinen asumistuki muutetaan henkilökohtaiseksi tueksi.
- 1040 – Vaatimusta suorittaa 20 opintopistettä vuodessa opintorahan saamiseksi poistetaan.
- 1041 – Opintotuki siirretään Opetusministeriöstä Sosiaali- ja terveysministeriöön.

1042 **TOIMEENTULO ERILAISISSA ELÄMÄNTILANTEISSA**

- 1043 Opiskelijat ovat monimuotoinen ihmisryhmä. Yhteiskunnan tukiverkot mahdollistavat opiskelijan
- 1044 toimeentulon erilaisissa elämäntilanteissa ja joustavan siirtymisen niiden välillä. Tällä hetkellä useat
- 1045 opiskelijat joutuvat kattamaan elämisen kuluja käymällä töissä tai perustamalla omia yrityksiä.
- 1046 – Opintorahassa on huoltajakorotus.
- 1047 – Perhevapaat uudistetaan ottaen huomioon perheiden moninaisuus ja tasa-arvon toteutuminen.

- 1048 – Sairauspäivärahan vähimmäismäärää kasvatetaan. Kela laajentaa sairaspäivärahan sairauksien
1049 myöntämisen kriteerejä.
- 1050 – Opintoja joustavoitetaan mahdollistamaan opiskelijan toimeentulon eri elämäntilanteissa ja
1051 helpottamaan perheen perustamista, opiskelijayrittäjyyttä sekä työssäkäyntiä opintojen aikana.
- 1052 – Täysi-ikäisen opiskelijan opintorahan taso tulee olla sama huolimatta siitä, että opiskelija asuu
1053 vanhemmillaan.
- 1054 – Sairauspäivärahaa saavien opiskelijoiden opintopistemäärää ei rajata.

1055 KOHTI PERUSTULOJA

1056 Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet ovat riippuvaisia mahdollisuuksista toimeentuloon opiskelujen
1057 aikana. Sosiaaliturvajärjestelmää uudistetaan laajasti, jotta se vastaa yhteiskunnan muuttuneeseen
1058 toimintaympäristöön.

1059 Perustulo on yksi keskeisimmistä sosiaaliturvan uudistuksista.-Sillä luodaan varmuutta ja jatkuvuutta
1060 yksilön toimeentuloon epätyypillisten työsuhteiden yleistyessä.

1061 Kannamme myös huolta sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta ja hyvinvointivaltion
1062 tulevaisuudesta. Hyvää tulevaisuuspolitiikkaa ei voida toteuttaa, jos lainsäädäntövaiheessa ei tehdä laaja-
1063 alaista sukupolvivaikutusten arviointia. Tähän kuuluvat niin koulutukseen ja nuoriin panostaminen,
1064 ympäristön kantokyvyn huomioiminen, eriarvoistumiskehityksen katkaiseminen kuin opiskelijoiden
1065 toimijuuden tukeminen yhteiskunnassa.

- 1066 – Jokaiselle suomalaiselle sosiaaliturvan piirissä olevalle täysi-ikäiselle henkilölle maksetaan
1067 kuukausittain vastikkeeton perustulo. Perustulon perusosa takaa riittävän perusturvan, minkä lisäksi
1068 voidaan myöntää tarveharkintaisia lisäosia esimerkiksi asumisen, sairastumisen tai huoltajuuden
1069 kustannuksiin.
- 1070 – Sosiaalietuuksien tulee olla yksilökohtaisia.
- 1071 – Opintolainaa, nostettua tai nostamatonta, ei lasketa tuloksi toimeentulotukea haettaessa.
1072 Opintorahan määrää kasvatetaan ennen perustuloon siirtymistä.
- 1073 – Opiskelijaravintoloiden aterioiden enimmäishinnan nosto on sidottava samanaikaiseen ateriatuen
1074 nostoon.
- 1075 – Opiskelijat ovat mukana sosiaaliturvajärjestelmän kokonaisuudistuksessa ja kehittämässä perustuloa.

1076 YHDENVERTAISUUS

1077 Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta
1078 alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan, vakaumuksestaan, mielipiteistään,
1079 vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä
1080 syystä. HYY tekee aktiivisesti töitä ollakseen aidosti antirasistinen, intersektionaalisen feministinen sekä
1081 moninaisuuden ja saavutettavuuden kaikessa toiminnassaan huomioiva organisaatio. Tätä työtä tehdään
1082 yhteistyössä eri toimijoiden ja asiantuntijatahojen kanssa. HYY tunnistaa syrjinnän eri muotoja ja puuttuu
1083 siihen kaikessa toiminnassaan. Antirasismi on aktiivista toimintaa, joka pyrkii löytämään keinoja rasismin
1084 tunnistamiseen, vastustamiseen ja ennaltaehkäisyyn. Intersektionaallisessa feminismissä tunnistetaan
1085 sukupuolittuneiden vaikutusten lisäksi muut risteävät syrjintää aiheuttavat tekijät.

1086 YHDENVERTAISEMPI YHTEISKUNTA

1087 Yhdenvertaisuus on keskeinen perusoikeus, eivätkä kaikkien oikeudet vielä toteudu yhteiskunnassa.
1088 Oletuksia ja stereotypioita tunnustetaan, sekä omaan toimintaan suhtaudutaan kriittisesti. HYY kannustaa
1089 jokaista tarkastelemaan ennakkoluulojaan ja asenteitaan. Eriarvoistavat rakenteet on purettava ja kaikkien
1090 yhdenvertainen kohtelu taattava. Huolehdimme yhdenvertaisuuden toteutumisesta omassa
1091 toiminnassamme ja otamme kantaa yhteiskunnallisiin ongelma-kohtiin. Kielellistä yhdenvertaisuutta
1092 parannetaan varmistamalla tulkkauksen riittävät resurssit kaupungin palveluissa ja muilla yhteiskunnan
1093 tasoilla. Yhdenvertaisuuslakia muutetaan tunnustamaan korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten menettely
1094 syrjinnäksi mikäli oppilaitos ei ryhdy asianmukaisiin toimenpiteisiin saatuaan tiedon opiskelijan kokemasta
1095 häirinnästä.

1096 Sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuminen

- 1097 – Suomeen säädetään uusi itsemääräämisoikeuteen perustuva translaki.
- 1098 Lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta luovutaan. Sukupuolen juridinen vahvistaminen perustuu
1099 henkilön omaan ilmoitukseen 15 vuotta täyttäneille. Pitkän aikavälin tavoitteena juridisesta
1100 sukupuolimerkinnästä luovutaan täysin. Sukupuolenkorjausprosessia kevennetään ja sujuvoitetaan.
- 1101 – Oletuksien tekemistä sukupuoleen, seksuaalisuuteen tai parisuhdestatukseen tai muihin
1102 henkilökohtaisiin piirteisiin luovutaan ja niihin liittyviä stereotypioita puretaan.

1103 Antirasismi

1104 Rasismien monitasoisen ilmiön olemassaolo tunnustetaan yhteiskunnan eri tasoilla. Rasismi voi olla
1105 interpersoonallista, rakenteellista tai sisäistettyä. Interpersoonallinen rasismi tarkoittaa ihmisten tai
1106 ryhmien välistä rotuun tai etnisyyteen liittyvää syrjintää. Rakenteellisella rasismilla viitataan instituutioissa
1107 piileviin käytäntöihin ja sääntöihin, jotka tuottavat lähes huomaamatta rodullistavaa ja etnistä
1108 eriarvoisuutta. Vähemmistöihin kuuluvat henkilöt saattavat kokea sisäistettyjä rasistisia ajatuksia, mitä
1109 kutsutaan sisäistetyksi rasismiksi.

1110 Oppilaitoksilla, erityisesti yliopistolla, täytyy olla kykyjä tunnistaa, ennaltaehkäistä ja puuttua rasismien eri
1111 muotoihin. Interpersonaalisen ja rakenteellisen rasismien vaikutuksia yliopistoyhteisöön arvioidaan
1112 jatkuvasti.

1113 Antirasistisia toimenpiteitä:

- 1114 – Rasismiin puututaan ylioppilaskunnassa ja yliopistolla kaikissa sen ilmenemismuodoissa. Kaikilla
1115 yhteiskunnan eri tasoilla lisätään tietoisuutta antirasistista käytänteistä koulutusten avulla ja
1116 edistetään näiden käytänteiden käyttöönottoa. Yliopisto laatii antirasistisen ohjelman yhteistyössä
1117 sidosryhmien kanssa sekä kouluttaa henkilökuntaa antirasistista käytänteistä.
- 1118 – Opiskelijoilla on yliopistolla kanavat ja yhteyshenkilö, joilta saa asiantuntevaa apua rasismia
1119 kohdatessaan.
- 1120 – Professorille, lehtoreille, tuntiopettajille, muulle henkilökunnalle sekä opiskelijoille tarjotaan työkaluja
1121 käsitellä rasistisia tilanteita.
- 1122 – Kirjataan selkeät ohjeet opetus- ja muun henkilökunnan sekä opiskelijoiden rasistiseen käytökseen
1123 puuttumiseen.
- 1124 – Anonyymirekrytointi otetaan käyttöön yliopistolla. Rekrytoinnissa huomioidaan eritaustaisia hakijoita.

- 1125 – Pitkällä aikavälillä yliopistolla pyritään edistämään tietoon perustuvaa yhdenvertaisuutta eri etnisten
- 1126 ryhmien välillä.
- 1127 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa psykologeja, jotka ovat kulttuurisensitiivisiä ja
- 1128 koulutettuja rasismien vaikutuksista terveyteen.
- 1129 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa opiskelijapalveluihin antirasistisen asiantuntijan.
- 1130 – Suomi ratifioi Itsenäisten maiden alkuperäis- ja heimokansoja koskevan yleissopimuksen (ILO169).

1131 **Saavutettavuus ja esteettömyys**

1132 Ympäristöt, tuotteet ja palvelut on rakennettu saavutettaviksi ja esteettömiksi. Erilaiset tarpeet
 1133 huomioidaan yliopiston tilojen, muun julkisen tilan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa. Jo olemassa
 1134 olevat tilat muutetaan esteettömiksi. Ne ovat saavutettavia erilaisille ihmisille, kuten vammaisille,
 1135 neuroepätyypillisille sekä henkilöille, joilla on jokin rajoittava sairaus.

1136 Yhteiskunnan eri tasoilla- erityisesti yliopistolla - tunnistetaan ableismin haitalliset vaikutukset yksilöiden
 1137 osallisuuteen, hyvinvointiin ja jaksamiseen. Ableismilla tarkoitetaan vammaisiin kohdistuvaa syrjintää ja
 1138 oletuksia heidän kyvyistään vamman perusteella. Vammaiset, neuroepätyypilliset, pitkäaikaissairaat ja
 1139 mielenterveyshäiriöstä kärsivät opiskelijat ovat osa yliopistoyhteisöä. Enemmän tukea tarvitseville
 1140 opiskelijoille on oltava erityisjärjestelyjä saatavilla helposti.

- 1141 – Yhteiskunta edistää esteettömyyskartoitusten tekemistä.
- 1142 – Yliopistolle ja julkisiin tiloihin otetaan käyttöön saavutettavuusmerkinnät.
- 1143 – Opetuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa kurssin opettajien pystyvän huomioimaan opiskelijoiden
- 1144 esiin tuomat yksilölliset tarpeet ja järjestämään tarvittavat tukitoimet.
- 1145 – Parannetaan apuvälineiden saatavuutta opiskelijoille ja henkilökunnalle. Lisäksi yliopistolla on
- 1146 henkilökuntaa, jonka työnkuvaan kuuluu apuvälineiden käyttäminen ja viestintä erityisen tuen
- 1147 järjestelyistä.
- 1148 – Yliopisto tarjoaa aktiivisesti erityistä tukea ja tekee sen saatavuuden helpoksi vähentämällä aktiivisesti
- 1149 esteellisyyttä.
- 1150 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa opiskelijapalveluihin kokoaikaisia
- 1151 esteettömyysyhdyshenkilöitä.
- 1152 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa psykologeja, jotka ovat koulutettuja ableismin
- 1153 vaikutuksista terveyteen.
- 1154 – Yhdenvertaisuuslakia muutetaan tunnistamaan korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten menettely
- 1155 syrjinnäksi, mikäli oppilaitos ei ryhdy asianmukaisiin toimenpiteisiin saatuaan tiedon opiskelijan
- 1156 kokemasta häirinnästä.

1157 **Taloudellinen yhdenvertaisuus**

- 1158 – Opiskelijan korkeampi sosiaaliturva mahdollistaa eri elämän tilanteissa olevien opiskelijoiden
- 1159 opiskelun.
- 1160 – Opiskelu on mahdollista myös osatyökykyisenä.
- 1161 – Opiskelijoiden erilainen sosioekonominen tausta huomioidaan yliopiston opetuksessa.
- 1162 – Opetuksessa ei saa pitää oletuksena, että opiskelijalla on akateeminen perhetausta.
- 1163 – Puretaan eriarvoistavia mekanismeja, joiden kautta koulutus- ja tulotasot periytyvät rakenteellisesti.
- 1164 – Korkeakouluun hakeutuminen on mahdollista kaikille riippumatta henkilön sosioekonomisesta
- 1165 taustasta.

1166 **Itsemääräämisoikeus ja turvallisuus**

- 1167 – Vastustamme väkivaltaa sen kaikissa muodoissa, kuten aseellista, rakenteellista, sosiaalista,
- 1168 taloudellista, kielellistä, seksuaalista, henkistä ja fyysistä väkivaltaa. Tunnistamme julkisen vallan
- 1169 oikeuden välttämättömään väkivallankäyttöön.
- 1170 – Kaikilla on ruumiillinen itsemääräämisoikeus.
- 1171 – Ennen 12. raskausviikkoa suoritettavan raskaudenkeskeytyksen syyksi riittää raskaana olevan henkilön
- 1172 oma valinta.
- 1173 – Sterilisaatio on vapaasti saatavissa oleva toimenpide yli 25-vuotiaille.
- 1174 – Kaikentyypinen lasten sukuelinten silpominen ja leikkaus kosmeettisista syistä lopetetaan.
- 1175 – Nykyinen asevelvollisuusmalli korvataan sukupuolineutraaleilla kutsunnoilla, joiden perusteella
- 1176 Puolustusvoimat valikoi asepalveluksen suorittajat sukupuoleen katsomatta oman tarpeensa mukaan.
- 1177 Nykymuotoinen siviilipalvelus lakkautetaan ja korvataan erityisesti kriisiajan tehtäviin tähtäävällä
- 1178 aseettomalla kansalaispalvelusmallilla. Lyhyellä aikavälillä totaalikieltäytyjiä ei tule rangaista
- 1179 vankeustuomiolla. Siviilipalvelusta ei voi käyttää rangaistuksena olemalla asepalvelusta tosiasiallisesti
- 1180 pidempi.
- 1181 – Raiskauslainsäädäntö perustuu suostumuksen puutteeseen.

1182 **KESTÄVÄ KEHITYS**

1183 Ympäristö ja kehitysyhteistyö ovat osa laajempaa kestävän kehityksen teemaa. Kestävä kehitys tarkoittaa

1184 sosiaalista, taloudellista ja ekologista sekä kulttuurista kestävyyttä. Olemme sitoutuneet YK:n Agenda 2030

1185 kestävän kehityksen tavoitteisiin. Toimintamme tai poliittiset linjaukset eivät saa olla ristiriidassa näiden

1186 tavoitteiden kanssa. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.

1187 Ihmisen toiminnan aiheuttamat seuraukset ilmastolle ja luonnolle eli ilmasto- ja ympäristökriisit sekä

1188 luonnon monimuotoisuuden hupeneminen ovat aikamme suurimpia sukupolvi poliittisiä kysymyksiä.

1189 Ilmasto- ja ympäristökriisin tuoma kärsimys, epävarmuus ja kustannukset kasautuvat suhteettomasti

1190 nuorille, tuleville sukupolville sekä erityisesti globaalissa mittakaavassa heikommassa asemassa oleville

1191 ihmisille ja eliölajeille. Suomen on oltava edelläkävijä taistelussa ilmastomuutosta vastaan, tehtävä

1192 vaikuttavaa ja kunnianhimoista ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa ja kuunneltava riippumattomia tutkijoita

1193 sekä asiantuntijoita päätöksenteossaan. Ympäristökysymykset kohdataan kokonaisvaltaisesti tunnistamalla

1194 ja purkamalla niiden taustalla olevia kestävämmiä ajattelu- ja toimintatapoja yhteiskunnassa.

1195 **YMPÄRISTÖKRIISI**

1196 Edistämme aktiivisesti ympäristövastuullisuutta ja näytämme esimerkkiä myös yliopistolla ja kaupungilla.

1197 Otamme kantaa ympäristökysymyksiin laajemmin yhteiskunnassa. Ympäristökysymysten osana

1198 huomioidaan myös lisääntynyt tutkittu tieto kysymyksistä koskien eläimiä ja niiden kohtelua. Eläinten

1199 oikeuksien huomiointi ja eläinten kunnioittava kohtelu ovat osa kestävän kehityksen toimintaa.

1200 Ilmastomuutos, saastuttaminen, ekosysteemien hävittäminen, sukupuutot sekä nykyiset kulutusmallit

1201 ovat yhdessä nykypäivän suurimpia globaaleja ongelmia, jotka muodostavat sivuvaikutuksineen

1202 ympäristökriisin ja asettavat ihmiskunnan tulevaisuudelle vakavia haasteita. Sen vuoksi on myös meidän

1203 velvollisuutemme merkittävänä opiskelijapoliittisena toimijana nojata toiminnassamme tutkittuun tietoon

1204 ja vaikuttaa elinkelpoisen maapallon säilyttämiseen tuleville opiskelijasukupolville.

1205 Kasvatamme opiskelijoita ympäristövastuulliseen elämäntapaan esimerkiksi tarjoamalla vaikutus- ja

1206 osallistumismahdollisuuksia ympäristöön liittyvissä asioissa muun muassa ympäristövaliokunnassa.

1207 **Yhteiskunta**

- 1208 – Suomen luontokato pysäytetään. Koskemattomia ja uhanalaisia ekosysteemejä, kuten ikimetsiä,
- 1209 suojellaan ja ennallistetaan. Maan- ja vesienkäytön suunnittelu veloitetaan kompensoimaan
- 1210 elonkirjolle aiheutuvat haitat.
- 1211 – Yhteiskunta mahdollistaa kestäväen ruokajärjestelmän, joka ohjaa pääasiassa vegaanisen ruuan
- 1212 syömiseen ja ruokahävikin pienentämiseen ruoan toimitusketjuissa sekä kulutuksessa.
- 1213 – Kestävä kehitys ja vastuullisuus näkyvät vahvasti yliopistojen kansallisessa rahoitusmallissa,
- 1214 arvioinnissa ja auditoinnissa.
- 1215 – Suomeen säädetään yritysvastuulaki.
- 1216 – Kaikki yhteiskunnallinen päätöksenteko perustuu ympäristön asettamiin kehyksiin.
- 1217 – Kaupungit ja valtio sähköistää omissa työpaikoissaan työsuhdeautoilun, ja työsuhdepyöräilyä tuetaan.
- 1218 – Ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristökriisien vuoksi poistuvissa ammateissa huomioidaan
- 1219 sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Yhteiskunta järjestää muun muassa täydennyskoulutusta työnsä
- 1220 menettäville.
- 1221 – Suurten kestävyysaasteiden ratkaisemiseen suuntautuvaa tutkimusta edistetään.

1222 **Energia- ja päästöpolitiikka**

- 1223 – Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja tavoittelee siirtymistä hiilinegatiivisuuteen.
- 1224 Hiilinieluja ja -varastoja tulee kasvattaa.
- 1225 – Päästökompensaatiot ovat viimeinen vaihtoehto hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Kompensaatiot
- 1226 perustuvat tieteelliseen tietoon ja tutkimukseen.
- 1227 – Yhteiskunta siirtyy täysin kestävästi ja vastuullisesti tuotettuihin fossiilittomiin tai uusiutuviin
- 1228 energianlähteisiin. Näistä tehdään kuluttajille, kotitalouksille ja yrityksille taloudellisesti kannattavin
- 1229 vaihtoehto. Myös näihin kohdistuvaa teknologioiden kehitystä ja investointeja tuetaan.
- 1230 – Pitkällä aikavälillä siirrytään täysin uusiutuviin energianlähteisiin. Kestävästi ja vastuullisesti tuotettu
- 1231 ydinvoima on osa siirtymää kohti nykyistä kestävämpää energiantuotantoa.
- 1232 – Turpeen, öljyn, kivihien ja muiden fossiilisten energialähteiden käyttö energiantuotannossa
- 1233 kielletään.
- 1234 – Euroopan unionin yhteisen päästökauppajärjestelmän valuvat korjataan. Päästökauppa ulottaa
- 1235 mahdollisimman monelle alalle, kuten lentoliikenteeseen. Päästöoikeuksien kokonaismäärää
- 1236 vähennetään säännöllisesti.
- 1237 – Hiilineutraaliuutta edistetään kansallisen liikenteen osalta. Joukkoliikenne on saavutettavaa ympäri
- 1238 Suomen opiskelijakaupunkien ja opiskelijoiden erityistarpeet huomioiden. Rataverkkoa kehitetään ja
- 1239 fossiilittomalla tai muulla puhtaalla energialla kulkeminen on maan sisäisen liikkuvuuden ensisijainen
- 1240 muoto.

1241 **TALOUDELLISESTI KESTÄVÄ KEHITYS**

- 1242 Taloudellinen kestävyys tarkoittaa tasapainoista taloudellista kasvua maapallon kantokyvyn rajoissa.
- 1243 Taloudellisella kestävyydellä turvataan tulevien sukupolvien hyvinvointi. Suomen, korkeakoulujen, HYYn
- 1244 sekä opiskelijoiden toiminnan vapaus nojaa taloudelliseen riippumattomuuteen. Yhteiskunnan osana
- 1245 meidän on järjestettävä taloudenpito kestävästi, jotta tulevillakin sukupolvilla on vapaus päättää omasta
- 1246 toiminnastaan.

- 1247 – Sitoudumme kestäväen taloudenpitoon ja taloudelliseen tasapainoon. Tuleville opiskelijasukupolville
- 1248 jää vastaavat tai paremmat mahdollisuudet kehittää toimintaa.
- 1249 – Ympäristölle haitallisista yritystuista luovutaan. Yritystukien edellytyksenä on kestävämmän
- 1250 tulevaisuuden ja vastuullisuuden edistäminen.

- 1251 – Kulutustuotteisiin tulee pakollinen merkintä tuotteen ilmasto- ja ympäristövaikutuksista kestävämmän
- 1252 kuluttamisen helpottamiseksi.
- 1253 – Kulutustuotteita verotetaan siten, että ilmastoystävällisemmän ja kestävämmän valinnan tekeminen on
- 1254 kuluttajalle taloudellisesti kannattavaa. Tuotteiden valmistuksen, huolto- ja korjauspalveluiden
- 1255 sääntely ja verotus tukee tuotteiden käyttöään pidentämistä ja elinkaaripäästöjen vähentämistä.
- 1256 – Ympäristöä saastuttavia yrityksiä ja tuotteita verotetaan muita korkeammin.
- 1257 – Yliopistot noudattavat hiilineutraalin kiertotalouden periaatteita omassa toiminnassaan ja tekevät
- 1258 konkreettisia toimia luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi.
- 1259 – Yhteiskunnan vero- ja tukijärjestelmät muutetaan pikaisesti ohjaamaan vahvasti päästöjen
- 1260 vähentämiseen ja ympäristöstä huolehtimiseen.
- 1261 – Kaupungit ja valtio siirtyvät kohti kiertotaloutta ja toteuttaa sen periaatteita.

1262 **KEHITYSYHTEISTYÖ**

1263 Tekemässämme kehitysyhteistyöllä vaikutetaan heikommassa asemassa olevien ihmisryhmien tilanteeseen.

1264 Perusasteen koulutus, ihmisoikeudet ja naisten ja lasten aseman parantaminen, sekä kestävä

1265 ympäristöratkaisut ovat tässä keskiössä. HYYn kehitysyhteistyövaliokunta vastaa

1266 kehitysyhteistyöhankkeidemme suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä hallituksen kehitysyhteistyöstä

1267 vastaavan jäsenen, taluspäällikön ja pääsihteerin kanssa. Lähtökohtaisesti teemme kehitysyhteistyötä

1268 arvoihimme sitoutuvan kumppanin kanssa tai Ulkoministeriön hanketuella.

- 1269
- 1270 – Kehitysyhteistyötä tehdään paikallislähtöisesti tähdäten omaehtoiseen elämänlaadun parantamiseen.
- 1271 – Kehitysyhteistyötä tehdään kohdeyhteisön ehdoilla ja sen kanssa hyvässä yhteistyössä.
- 1272 – Suomi käyttää YK:n suositusten mukaisesti vähintään 0,7 % bruttokansantuotteestaan
- 1273 kehitysyhteistyöhön.
- 1274 – Arvioimme kehitysyhteistyöhankkeidemme tehokkuutta ja tuloksellisuutta projektien
- 1275 suunnitteluvaiheessa sekä niiden päätyttyä. Kehitysyhteistyön perustuu tutkittuun tietoon.
- 1276 – Jäsenistömme osallistuu laajasti kehitysyhteistyöhankkeisiin. Viestimme tekemästämme
- 1277 kehitysyhteistyöstä omissa kanavissamme.